Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 86 (9072). ● 1987 йил 6 май ● чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

ХУШХАБАРЛАР

✦ НАРИМАНОВ шаҳридаги темир-бетон буюмлар заводида гипс плиталар цехи ишга туширилди. Бу ерда хоналараро тўсиқ тайёрланади. Цех маҳсулоти қурувчилар меҳнатини ҳам енгиллаштиради, ҳам тезлаштиради — улар бир қатор оғир технологик жараёнлардан, жумладан сувоқдан воз кечишлари мумкин.

✦ ТОШКЕНТДАГИ реле ва автоматика заводи кичкинтойларга атаб «Чанг ютқич» ва «Дазмолча» болалар ўйинчоқларини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Бу йил 70 мингта ана шундай ўйинчоқ савдо тармоқларига юборилади. Завод конструкторлари энди «Жажжи уй бекаси» бурчагини яратишмоқда. Унда кичкина кир ювиш машинаси, ошхона плитаси бўлади. Заводда ҳозиргача жами 22 хил буюм ишлаб чиқариш ўзлаштирилган.

✦ ЎЗБЕКИСТОНЛИК ОЛИМЛАР СУРГУТДА. Бу ерда маҳаллий ГРЭСни атроф-муҳит учун зарарсиз суюлтирилган газ технологиясига ўтказиш ишлари бошлаб юборилди. «ВНИИПРОМГАЗ» институти Ўрта Осиё филиалининг олимлари зарарли азот оксидларининг атмосферага чиқишини 20 процент қисқартиришни ўргандилар. Яна битта технология зарарли моддалар чиқишини икки баравар камайтириш имконини беради. Сургут ГРЭСидаги ишлар Сибирь учун энг мувофиқ вариант танлашга имкон яратади.

(ЎзТАГ).

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

● Деҳқон мулоҳазалари

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ ЎЗ ҚЎЛИМИЗДА

— БУ ЙИЛГИ ноқулай об-ҳаво шароитида ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириш мумкинми? — мухбиримиз Р. Йўлчиева ана шу савол билан Янгийўл районидаги Калинин номли колхоз раиси Абдуғани ЮСУПОВга мурожаат қилди.

— Бу йил ишимиз янада оғирроқ кўчаяпти,— деди раис—шуни айтиш керакки, чигитни анча кечикиб экдик. Бир ҳафтага мўлжалланган экиш мавсумининг тўртинчи кунидан бошлаб пешма-пеш ёмғир ёғди. Хуллас, иш чўзилиб кетди. Лекин бўш келмадик, одамлар, барча техника ишга сафарбар этилди. Қулай келган ҳар бир соат, ҳар бир кундан унумли фойдаландик.

Экишни тугаллагандан сўнг яна бир қийинчилик юзага келди. Сурункали ёмғир ерларни қотириб юборди, қатқалоқ босди. Асосий вазифалардан бири — қатқалоққа қарши кураш эди. Тезда қатқалоқни юмшатувчи мосламаларни ишга солдик. Бу тадбирни бажаришда ҳам барча иштирок этди. Фақат культиваторлар ёрдамида эмас, қўл кучи билан ҳам тупроқни юмшатдик. Ўз вақтида ўтказилган бу тадбир туфайли ҳозиргача 80 процентдан ортиқ майдондаги чигитни тўлиқ ундириб олишга эришдик. Эндиги вазифа қолган карталарда ҳам тўлиқ кўчат олишга қаратилган.

Бунинг учун бундан буён ҳам асосий диққат-эътиборни парваришга қаратиш керак. Мавжуд техникадан самарали фойдаланишимиз лозим. Қатқалоққа қарши курашни давом эттириш, ерни қиздиришимиз керак. Ҳозир далаларда мавжуд 16 та культиваторнинг ҳаммаси тўлиқ ишламоқда. Шуни алоҳида айтиш керакки, пахтадан мўл ҳосил етиштиришда, тўлиқ гектарларни таъминлашда дастлабки парваришнинг аҳамияти каттадир. Биринчи культивацияни нормал чуқурликда эҳтиёткорлик билан ўтказиш талаб қилинади. Биз мутахассислар билан маслаҳатлашдик. Аҳволни ҳар томонлама ўрганиб чиққач, чигит униб чиққан карталарда культивацияни 10—12 сантиметр чуқурликда ўтказмоқдамиз. Шундай қилинганда эндигина униб чиққан ниҳолнинг илдизлари зарарланмайди, шу билан биргаликда ер юзасида сақланиб қолган қатқалоқ ҳам бартараф этилади. Агар культиваторнинг ишчи органлари нормадан ортиқча чуқурроқ ўрнатилса, у тупроқни кўтариб ёш ниҳолни нобуд қилиши мумкин. Аксинча, саёз ҳаракат қилса, тупроқ етарли даражада қизимайди.

Бугунги кунда колхозимизнинг Хурсанд Мамбетов, Бектўра Абуев, Кўчали Маҳрамов сингари тажрибали механизаторлари агротехника тадбирларини маромида ва сифатли ўтказишда барчага ибрат бўлишяпти.

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун кураш энди бошланди. Юқорида айтганимдек, ҳозир бутун куч, имкониятни ишга солишимиз, об-ҳавонинг инжиқликлари туфайли юзага келган қийинчиликларни бартараф этиб, парваришга зўр беришимиз керак. Ана шунда ғўзанинг ривожини тезлаштирамиз ва мўлжалдаги хирмонни уямиз.

ИШ СИФАТИ НАЗОРАТДА

ПИСКЕНТ. (Телефон орқали олинди). Экишда ҳар дам ғанимат. Ишнинг сифатини алоҳида назорат қилиб, гектарларнинг тўла бўлиши учун курашайлик!

Пискент райони деҳқонлари ана шу шиор остида меҳнат қилиб, чигит экишни кун сайин кучайтирмоқдалар.

Мавсумнинг бошланиши олдидан ҳар бир хўжаликда техникаларни кўрик-конкурсдан ўтказиб, экипаж аъзоларининг маҳорати синаб кўрилган эди. Шунинг учун ҳам айни кунларда ишлар анча осон кўчмоқда. Агрегатлар бетўхтов ишлаб турибди.

Ўзаро мусобақада Охунбобоев номли, Свердлов номли, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозларининг экипаж аъзолари олдинда бордилар.

Свердлов номли колхоз пахтакорлари бу йил 2045 гектар майдонда мўл ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Ерни экишга сифатли тайёрлаган деҳқонлар гектарларнинг тўлиқ бўлиши учун ҳаракат қилмоқдалар. Агрегатлар пухта созлаб қўйилганлиги учун ҳар куни мўлжалдагидан анча ортиқ ерга чигит экилди.

Охунбобоев номли колхозда 34 агрегат ишлатилди. Экипаж аъзолари кунлик топшириқни ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлдилар.

Ҳамма хўжаликларда экиш билан бир йўла ерларга гербицид ва минерал ўғитлар солиб кетилди.

— Ходимларимиз ва мутахассисларимиз шу кунларда иш сифатини алоҳида назорат қилиб бормоқдалар, — дейди РАПО агрономи Ўктам Бўриев, — диспетчерлик пункти узлуксиз ишлаб турибди. Хўжаликлар билан рация орқали мунтазам алоқа қилиб турилади. Аниқланган камчиликларни тугатишда амалий ёрдам бериш учун ўша жойнинг ўзига зудлик билан мутахассислар, техника хизмати ходимлари юборилади. Деҳқонларимиз бош мутахассис Лин Шен Де, давлат техника назоратчиси Абдукарим Рисбоев ўртоқларнинг ёрдамидан, айниқса, миннатдор бўлмоқдалар.

Область мукофоти лауреатлари

ГУЛЧЕҲРАНИНГ ЧЕҲРАСИ

ПОЙТАХТДАГИ Чарм галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ҳурмат тахтасидаги суратларни кўздан кечирамиз. Кекса меҳнат ветеранлари қатори йигирма беш ёшлар чамаси, истараси иссиқ, кўҳликкина қизнинг сурати беихтиёр диққатимизни тортди. Сурат остидаги ёзувларга кўз югуртирамиз: «Илғор бригада бошлиғи, коммунист Гулчеҳра Ваҳобхўжаева».

— Гулчеҳранинг ҳаёт ва меҳнат йўли тенгдошларига ибрат бўларли,— деди бирлашма партком секретари Аҳрор Қоратоев.— Планларини доимо ошиғи билан бажариб келади. Қисқа меҳнат фаолияти давомида 2100 кишилик коллектив ўртасида обрў-эътибор орттириш, Ҳурмат тахтадан муносиб ўрин эгаллаш осон иш эмас, албатта. Менга унинг жамоатчилик орасида олиб бораётган ишлари ёқади. Жамоатчилик иши асосан бўш вақтларда бажарилади. Бирлашмамиздаги бирон бир ташкилий иш Гулчеҳранинг иштирокисиз ўтмайди. У ҳамма топшириқларни вақтида, кўнгилдагидек бажаради.

Гулчеҳра пойтахтдаги Садриддин Айний номли 84-ўрта мактабда ўқиб юрган кезлариданоқ ўзига бир нималар тикиб юрарди. Оиладан чиққан икки тикувчи — Фотима ва Арофат сингиллари Гулчеҳранинг қалбида бу касбга меҳр уйғотишган эди.

— Тенгдошларингнинг ҳаммаси ўқишмоқчи. Балки сен ҳам ўқирсан... Майли шуни хоҳлабсанми, бора қол. Фақат опаларингдек, ҳалол, виждонан ишлагин. Шундагина, одамлар олдида юзинг ёруғ бўлади,— деганди ўшанда Турдихон ая қизига.

Гулчеҳра мактабда ёмон ўқимаган эди. Шунинг учун бирор олий ўқув юртига эмас, ишга кириши, кўпчиликни ҳайрон қолдирди. Гулчеҳра бирлашма қошида ташкил этилган олти ойлик курсни муваффақиятли тугатди. 1980 йилнинг декабрь ойидан дипломат тайёрлаш цехида мустақил ишлай бошлади. Цехда унга кекса коммунист, ишчи Гулжаҳон опа Муҳаммадиева мураббийлик қилди. Тўғриси, ўзига муносиб шогирд топганидан Гулжаҳон опанинг қувончи чексиз эди.

— Эсингда бўлсин, қизим, ҳозир сен фабриканинг остонасида турибсан, биринчи ташлаган қадам, кейинги ҳаётингнинг асосини ташкил этади. Дастгоҳни ушлаганингда, кўз олдингда харидоринг турсин. Ҳар касбнинг ўз баҳор, қиши бор... Сидқидилдан меҳнат қилсанг, кам бўлмайсан...

Бу устознинг шогирдига берган ўгити эди. Биринчи йиллар ёш Гулчеҳра учун сифатли маҳсулот тайёрлаб, планларни ошириб бажариш анча қийин бўлди. Кунлар, ойлар ўтиши билан, Гулчеҳра ўзининг нималарга қодир эканлигини кўрсатиб аяси ва устозининг ишончини оқлай олди.

Юқорида бирлашма партия комитетининг секретари таъкидлаганидек, «Гулчеҳрани жамоатчилик ишига қўшган ва қўшаётган улуши ҳам мақташга лойиқ. Ишга келган дастлабки йили уни цех комсомол секретари этиб сайлашди. У комсомол аъзолари орасида тартиб интизом, ишга кечикувчиларга қарши жиддий курашди. Ишчиларнинг шахсий масалаларига қулоқ тутди, уларга амалий ёрдамлар берди. Натижада цех муваффақиятига комсомолларнинг улуши ортди. 1984 йилда цех коллективи Гулчеҳрага катта ишонч билдириб, унга КПСС аъзолигига кандидатликка йўлланма беришди. Шу кунларда коммунист ишчи Гулчеҳра Ваҳобхўжаева 28 кишилик бригадага бошчилик қилмоқда. Гулчеҳра Ваҳобхўжаева цехда ва жамоатчилик орасида қилган ишлари учун муносиб тақдирлана бошлади. 1985 йил ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фаҳрий Ёрлиғи, 1986 йил «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали ва ниҳоят Йўлдош Охунбобоев номли область мукофоти... Меҳнатсевар, тадбиркор қизнинг етти йиллик меҳнат фаолияти давомида эришган ютуқлари шулардан иборат.

Гулчеҳра Ваҳобхўжаева бошчилик қилаётган бригада аъзолари билан суҳбатлашамиз.

— Менга Гулчеҳра опанинг талабчанлиги ёқади. У доимо ўз устида изланади ва бригадир сифатида биздан ҳам шу нарсани талаб қилади,— дейди Мақсуда Абдуллаева.

— Гулчеҳра опанинг қалбида ўз касбига бўлган меҳр доимо жўш уриб туради. Шу сабаб бўлса керак, у тайёрлаган маҳсулотни кўрган кўз қувонади,— дейди бригада бошлиғи ҳақида Машҳура Холхўжаева.

— Мен Гулчеҳра опадек мураббий борлигидан фахрланаман,— дейди шогирди Барно Абдураҳимова.

Гулчеҳра ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ТошДУнинг география факультетида сиртдан таҳсил кўрмоқда. Илғор ишчига сўнгги саволимизни берамиз:

— Эртанги кун орзу-истакларингиз?

— Мен бошчилик қилаётган бригада Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллик юбилейигача икки йиллик планни бажаришга қарор қилган. Ҳозирги кунда биз қабул қилган юксак мажбуриятни бажариш ишқида меҳнат қилаяпмиз... Муносиб ҳамкасблар тайёрлаш, фабрика остонасида турган ёшларга мураббийлик қилиш, ўзинг севган касбни уларга ўргатишдан ортиқ бахт бўлмаса керак!

Биз фабрикадан қайтар эканмиз, халқимизнинг ўзининг камтарин меҳнатидан бахтини топган Гулчеҳра Ваҳобхўжаевадек фарзандлари борлигидан ғурурландик.

Ш. ҲАМРОЕВ.

ҒАЛАБА РАПОРТИ

16 ЎРНИГА 22 ТОННА

ЎРТА Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз чорвадорлари 1 Май байрамини яхши натижалар билан кутиб олишди. Улар давлатга сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришни кўпайтирдилар. Айниқса хўжалик бўрдоқибоқарлари баракали меҳнат қилишмоқда. Улар ўтган тўрт ойда 16 тонна ўрнига 22 тонна гўшт топшириб, ярим йиллик планни ортиғи билан бажардилар. Гўштга топширилган ҳар бош қорамол 420 килограммдан тош босди.

Бу ғалабага колхознинг Раҳмон Абдукаримов, Абдужалил Одилов, Аданбек Бекбоев сингари тажрибали чорвадорлари салмоқли ҳисса қўшишди.

С. ҚУРБОНҚУЛОВ.

✦ ПАРКЕНТ районидаги Энгельс номли совхоз чўпонлари — ака-ука Одилхон ва Эргашхон Аҳмадхоновлар қўзилатиш мавсумини намунали ўтказдилар. Улар ҳар юз бош совлиқдан 118 бошдан қўзи олишди. Суратларда: ака-ука Одилхон ва Эргашхон Аҳмадхоновлар; (чапда) қўй-қўзилар яйловда.

А. Зуфаров фотолари.

● Чигит экиш кундалиги

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 5 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда экилган майдон, учинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Экиш планига нисбатан процент ҳисобида)

Коммунистик	—	102,9
Ўрта Чирчиқ	—	100
Бекобод	—	100
Чиноз	—	100
Ғалаба	—	100
Янгийўл	—	100
Бўка	1,1	100
Пискент	—	99,9
Оққўрғон	—	99,5
Область бўйича:	0,3	99,8

ЎН ҲИССА ТЕЗЛАШАДИ

Горизонтал қудуқлар пармалаш ва синаб кўриш техника воситалари комплекси ер бағрини разведка қилиш жараёнини ўнлаб марта тезлатади. Уни Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё илмий-тадқиқот институтининг олимлари ишлаб чиқдилар.

Анъанавий технологияга мувофиқ, геологлар тоғ жинсларида ҳар бири 200—300 метрга борадиган бир қанча штольня қазиб, минглаб куб метр тоғ жинсини чиқаришларига тўғри келади. Пармалаш комплекслари ана шу машаққатли ишларга барҳам беради. Шурфлар портлатишга, штольняларни маҳкамлаб бориб, уларда вагонеткалар учун из ётқизишга эҳтиёж қолмайди.

Бундан аввал ҳам горизонтал қудуқлар қазиш учун парма ускуналардан фойдаланиб кўрилганди. Аммо пармалаш тоғ жинснинг қандай ётганлиги тўғрисида ер бағри разведкачиларига аниқ маълумот беролмасди — қазилган намуналар ташқарига лой аралаш чиқарди.

Ўзбекистонлик олимлар комплекс устидаги ишлар чоғида учта ихтиро қилдилар. Шулардан бири керн олиш проблемасини ҳал этишга имкон берди.

Шу йил Тошкентдаги «Геологоразведка» заводи горизонтал қудуқлар пармалаш техникасидан тажриба намуналарини тайёрлаб чиқаради.

(ЎзТАГ мухбири).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ ОЛМАЛИҚДАГИ МУХБИРЛАР ПОСТИ.

СЕКРЕТАРЛАР КУНИ

БОШЛАНҒИЧ партия ташкилотлари секретарлари кунида шаҳар партия комитетининг секретари В. Монахова КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорлари асосида идеология ишларини кучайтириш ҳамда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Шаҳар партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси раиси Л. Зверхоновская коммунистларнинг шахсий ишларини кўриб чиқиш ва ҳужжатларни расмийлаштириш бўйича секретарларга амалий маслаҳатлар берди. Шаҳар партия комитети ташкилий ишлар бўлими мудири З. Вафин эса раҳбарлик лавозимларига кадрларни ошкора ва демократик усулда сайлашнинг дастлабки якунлари ҳақида гапирди.

Секретарлар куни қатнашчилари партиянинг кадрлар ва иқтисодий сиёсатининг баъзи масалалари юзасидан ўқилган лекцияни тингладилар.

ҒОЛИБ ДЕБ ТОПИЛДИ

КОМБИНАТГА СССР Рангли металлургия министрлиги ва тармоқ ходимлари касаба союзи Марказий Комитетидан хушхабар келди. В. Примаков бошлиқ электровозчилар комсомол-ёшлар бригадаси бу йил ҳам Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби бўлибди. Ёшлар комбинат саноат темир йўл транспорти корхонасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар Қалмоққир конидан мис саралаш фабрикасига қўшимча кўплаб тоғ жинсларини етказиб бермоқдалар.

Кон-металлургия комбинатида 50 дан ортиқ комсомол-ёшлар бригадаси бор. Уларнинг барчаси ўзаро мусобақадош. Ёшлар айниқса ВЛКСМнинг XX съезди шарафига ўтказилган мусобақада актив иштирок этиб, энг юқори кўрсаткичларга эришдилар. Ўзаро беллашувда С. Андросенко ва В. Федосеев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари ғолиб деб топилди. Айни кунларда комбинат ёшлари Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан мусобақани кенг қулоч ёйдирмоқдалар.

О. ХУШНАЗАРОВ.

Ижодий ҳисобот билан

МОСКВАГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

Ўзбекистон санъати усталари ижодий ҳисобот билан Ватанимиз пойтахти Москвага жўнаб кетишди. Улар «Россия» давлат Марказий концерт залида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган программани намойиш этадилар.

— Энг яхши коллективлар ва етакчи ижрочиларга Москвада республикамиз санъатини намойиш этиш ишониб топширилди, — деди Ўзбекистон ССР маданият министрининг биринчи ўринбосари А. А. Муҳамаджонов. — Концертлар орқали москваликлар ва пойтахт меҳмонлари хилма-хил жанрли миллий санъатимизнинг ижодий ютуқлари билан танишадилар.

— Москваликлар «Россия» саҳнасида кимлар билан учрашадилар?

— Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Катта театрининг солисти Исмоил Жалилов Ўзбекистоннинг опера санъатини, республикада хизмат кўрсатган артистлар Замира Давлатмуротова, Ҳасан Бозоров, Василий Клочко, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Феруза Саъдуллаева балет санъатини намойиш қиладилар. Республика халқ артистлари Малика Аҳмедова, Дилафруз Жабборова, актриса Рушана Султонова халқ рақсларини ижро этадилар. «Баҳор» халқ рақс ансамбли ўзининг мангу навқирон санъатини кўрсатади. «Ўзбекистон солистлари» коллективи москваликлар ҳузурида биринчи бор концерт қўйиб беради. Ҳамза номли драма театри ва «Ёш гвардия» театри артистлари ўзларининг энг яхши спектаклларидан парчаларни пойтахт томошабинларига армуғон этадилар. Камол Тошкенбоев раҳбарлигидаги дорбозлар, оригинал жанр ижрочиси Андрей Петровец, карнай ва сурнайчилар группаси санъати ҳам москваликларга манзур бўлади, деб ўйлаймиз. «Ялла» эстрада коллективи ўзининг янги «Мусиқа чойхонаси» программасини намойиш этади. Томошабинлар Наталья Нурмуҳамедова билан Мансур Тошматов қўшиқларини ҳам тинглайдилар. Жаз музикаси ихлосмандлари Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Григорий Пушен раҳбарлигидаги замонавий жаз музикаси ансамбли билан учрашадилар.

Энг ёш артистларнинг чиқишлари программага алоҳида файз бахш этади. Булар — В. И. Ленин номли республика пионер ва ўқувчилар саройининг доирачилар ансамбли ва Тошкентдаги электрон техника заводининг «Бахтли болалик» ансамблидир.

Ҳисобот концертида иштирок этувчи яна икки коллектив номини тилга олмоқчимиз. Бу республика халқ артисти Гавҳар Раҳимова раҳбарлигидаги З. Ғаниева номли фронт концерт бригадалари иштирокчилари коллективи ва Самарқанд область Булунғур районидаги «Чавқи» фольклор ансамблидир.

Э. ТУҲФАТУЛЛИНА, ЎзТАГ мухбири.

ТОЛА САРАЛОВЧИЛАР

«НОВАЯ ЖИЗНЬ» луб заводи коллективи толанинг сифатини янада ошириш учун ички резервларни ишга солмоқда. Бу иш қайта ишловчиларгагина боғлиқ эмас. Толани саралаб, сортларга ажратишда ҳам гап кўп. Бу борада, айниқса, заводнинг узун тола сараловчилари алоҳида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Райгул Бойшекенова, Сарие Заякаева, Лидия Едоменколар корхонанинг илғор сараловчиларидан ҳисобланишади. Бу уч дугона ўзаро мусобақалашиб, кунлик нормаларини 150—200 процентга етказиб бажаришмоқда. Улар Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига беллашувни авж олдириб, ҳар куни 0,9 тоннадан тола саралаб, шахсий планларини 1 декабрга қадар бажаришга аҳд қилишган.

З. ИСРОИЛОВ, Ғалаба райони.

ҚУРУВЧИЛАРГА КАМАРБАСТАМИЗ

1986 йил Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра «Узсельпромтехмонтаж» тресги Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилди. Коллективга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Кўчма қизил байроғи топширилди. Шу муносабат билан штатсиз мухбиримиз И. Ахметов трест бошқарувчисининг иқтисод масалалари бўйича ўринбосари В. М. ЛУКОЦИЕВСКИИга бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Владислав Мирославович, дастлаб трестнинг ихтисослашуви ва юксалиш босқичлари ҳақида гапирсангиз.

— Трестимиз нисбатан ёш, ташкил қилинганига тўққиз йил бўлди. У республика қишлоқ қурилиши министрлиги системасида технологик жиҳозлар, буғ қозон, совутиш-сиқиш станцияларини монтаж қилиш учун бунёд этилганди. Тез орада аграр саноат комплекси объектларининг металл конструкциялари, яқинда эса йиғма темир бетон қурилмалари монтажи ҳам юкланди. Ҳозир умумий қурилиш трестларини темир-бетон конструкцияларини монтаж қилишдаги мураккаб инженерлик ечими ва кўп меҳнат талаб қиладиган жараёнлардан озод қилиб, бизнинг қудратли замонавий техника билан таъминланган ва тажрибали ишчи, инженер-техник кадрларга эга бўлган бўлинмамизга бериш вазифаси қўйиляпти. Шу муносабат билан бизда иш ҳажми кескин кўпайиши турган гап. Тахминий ҳисобларимизга қараганда, улар беш йиллик охиригача 100 миллион сўмни ташкил қилиши керак. Ривожланиш суръати тезкорлик билан боряпти. Таққослаб кўриш учун бир факт келтиришим мумкин: трест ишни 1975 йилда 9 миллион сўмдан бошлаган эди. Ўтган йили эса қурилиш-монтаж ишларида 36.571 минг сўм ўзлаштирилди. План 104,8 процентга бажарилди. 1987 йил программаси эса 40,5 миллиондан ошади. Агар коллективнинг 800 минг сўм мажбуриятини ҳам ҳисобга оладиган бўлсак, бу йил 50 миллионлик марра эгалланади, дейиш мумкин. Трестнинг ташкил топиб шаклланиш тарихи ҳақида гапириладиган бўлса, монтажчилар ўн биринчи беш йилликда муҳим иқтисодий-техник кўрсаткичлар бўйича барча вазифаларни бажариб, унумли меҳнат қилганларини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. 1981—1985 йиллар давомида бажарилган ишлар ҳажми 30,2 процентга кўпайди. Шундай қилиб, илгари қолоқ бўлган трест республика «Узагропромстрой» бирлашмасининг илғор ташкилотлари қаторидан ўрин олди.

6,8 миллион бройлерга мўлжалланган Тошкент паррандачилик фабрикаси, «Юбилей» посёлкасидаги йилига 100 минг квадрат метр турар-жой қуриш қувватига эга бўлган қишлоқ уйсозлиги комбинати, енгил саноат корхоналарининг 5 та филиали, қатор пахта тозалаш заводлари, 57 та саноат буғ қозонларининг муддатидан илгари ва белгиланган муддатларда қурилиб фойдаланишга топширилишида, металл, йиғма темир-бетон конструкциялари ва жиҳозлар, машина ва қурилмалар монтажчиларининг катта ҳиссаси бор.

— Маълумки, жадаллаштиришнинг асосий воситаси унумдорлик ва самарадорлик ҳисобланади. Шунинг учун ҳам трестнинг иши фақат ҳажм билангина ўлчанмайди. Қилинган иш планларнинг ошириб бажарилганлигини кўрсатувчи рақамлар ортида қолиб кетмаслиги керак...

— Сизни тушундим. Трест иқтисод, пировард натижани кўзлаб меҳнат қилиш йўлига ўтганига анча бўлди. Бу борада 1986 йилда айниқса салмоқли ютуқлар қўлга киритилди. Шу йили Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилдик. Шуни алоҳида айтиб ўтиш керакки, ҳозир иқтисод ҳал қилувчи роль ўйнаяпти, қандай йўл билан бўлмасин план бажариш практикасига нуқта қўйилган.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

Ишнинг пухта ўйлаб ташкил қилинганлиги, фан-техника ютуқларидан кенг фойдаланилганлиги ва амалга оширилган бошқа кўплаб тадбирлар туфайли 1986 йилда юқори меҳнат унумдорлигига эришилди. Бир қурувчининг ишлаб чиқариш нормаси трест бўйича ўрта ҳисобда 14 минг 291 сўмни ташкил этди. Бу планга нисбатан 103,5 процентни ташкил қилади.

14 минг 291 сўм бу — ўртача рақам. Трестда бундан ҳам ортиқроқ кўрсаткичларга эришган бўлинмаларимиз ҳам кўп. Улар орасида Нариманов посёлкасидаги В. Сосновский раҳбарлигидаги 65-СПМК алоҳида ажралиб туради. Бу колоннада бир монтажчининг йил давомидаги ўртача ишлаб чиқариш кўрсаткичи 20,5 минг сўмдан ҳам ошиб кетган.

Трестнинг 80 процент бригадалари пудрат асосида ишлашга ўтишган. Г. Ронжин, А. Фатнив, М. Сороко, И. Нестеров ва В. Харочкинлар етакчилигидаги комплекс бригадалар бутун 1986 йил давомида хўжалик шартномаси асосида меҳнат қилишди. Ҳозир механизациялашган колонна коллективи пудрат асосида ишлашга ўтиш учун тайёрланяпти. Бу бутун коллективни пировард натижага қараб меҳнат қилишга, маънавий ва моддий жиҳатдан қизиқтириш ва унинг масъулиятини яна ҳам оширишга ёрдам беради. Оддий мисол: шу йилнинг январь-февраль ойларида қурилиш-монтаж ишлари 128 процентга бажарилди, 339 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилди.

Шундай қилиб, трестда меҳнат унумдорлигини ошириш яхши йўлга қўйилган. Лекин ҳали унумдорликни ошириши мумкин бўлган имкониятлар кўп. Биз уларни ишга солишга ҳаракат қиляпмиз. Мисол учун, ўтган йилдан бери 26 бўлинмамизнинг бари иш ҳажми бўйича планларини бажариб келишяпти, қолоқлар йўқ. Трест бўйича беш миллион сўм миқдорида фойда олдик. Унинг 524 минг сўми пландан ташқаридир. Шунингдек, қурилиш-монтаж ишларининг таннархини арзонлаштириш бўйича белгиланган кўрсаткичларни ошириб бажардик. Бир сўм сарфланиши лозим бўлган монтаж ишлари таннархини 87 тийинга туширишга эришдик. Иш ҳақи фондини сезиларли даражада иқтисод қилиб қолишга муваффақ бўлдик. Бу асосан у ёки бу ишни кам ишчи кучи билан бажариш ҳисобига амалга оширилди.

— Трест ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи йилини қандай бошлади? Ишни яна ҳам яхшилаш учун нималар қилиняпти?

— КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми беш йилликнинг биринчи йилида эришилган муваффақиятларни меҳнат унумдорлигини юксалтириш, илмий-техник тараққиётни тезлатиш, инсон омилини ошириш орқали яна ҳам ривожлантиришга чақирди. Шунинг учун ҳам трест меҳнаткашлари Октябрнинг 70 йиллиги арафасида беш йилликнинг икки йили планини бажариш мажбуриятини олиб меҳнат қилаяпти. Бутун коллективда бу қутлуғ сана шарафига социалистик мусобақа авж олдириб юборилди. Дастлабки натижалар эса ҳозирданоқ кўзга ташлана бошлади. Трестда икки ойлик план 107,4 процентга бажарилди. Биринчи квартал плани ҳам муддатидан илгари адо этилди.

— Оширилган мажбуриятлар нималар ҳисобига бажариляпти?

— Меҳнатни тўғри ташкил қилиш ва омилкорликни оширувчи илғор иш усуллари, янги техника ва технология, ҳамкор коллективлар, даставвал бош пудратчилар билан ишчан муносабатда бўла олиш, икки сменали иш системаси олға силжишга омил бўлмоқда.

Монтаж ташкилотлари ҳозир бор кучларини ишга тушириладиган объектларга тўплашган, жойларда orttирилган янги иш тажрибаларини кенг ёйиш, айрим бош пудратчи ташкилотлар, буюртмачи, таъминотчилар билан муносабатлардаги камчиликларни бартараф қилиш, аграр саноатнинг баъзи қурилишларидаги қолоқликка барҳам бериш учун ҳаракат қилишяпти.

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

АТЕИСТИК ТАРБИЯНИНГ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

КПССнинг иқтисодий ва социал соҳада олиб бораётган сиёсати меҳнаткашларнинг моддий ва маданий ҳаётини тинмай юксалтиришга қаратилган. Социал-иқтисодий ўзгаришлар жараёнида шахснинг ҳар томонлама камол топиши учун объектив шароит вужудга келади. Натижада ғоявий тарбия, жумладан, атеистик тарбиянинг самарали бўлиши учун қулай имкониятлар яратилади. Тўғри, бу билан янги кишини тарбиялаш енгиллашади, деган хулоса чиқара олмаймиз. Атеистик тарбияни ташкил этиш, уни амалга ошириш принциплари ҳам ўзгарди. Жадаллаштириш вазифалари кўламининг ўзи атеистик тарбиянинг характери ва хусусиятларини белгилаб бермоқда.

Олдимизда турган йирик социал, иқтисодий вазифаларни бажариш учун инсон омилини активлаштириш шарт. Дин, жумладан, ислом дини пассивликка чақиради, тақдирга тан беришни таъкидлайди, инсондаги битмас-туганмас имкониятларни, резервларни рўёбга чиқаришга тўсқинлик қилади.

Меҳнат билан банд бўлган кишиларнинг бир группаси вақтининг муайян қисмини диний маросимлар ўтказишга сарф қилиб, ишлаб чиқаришга зарар етказадиган, иш участкасига масъулиятсиз қарайдиган бўлиб қолди. Буларнинг ҳаммаси кишиларнинг меҳнат ва ижтимоий активлигини оширишга халақит берди. Шу сабабли партия, жумладан Ўзбекистон Коммунистик партияси диний хурофотларни бартараф этиш учун, диндорларнинг ҳис-туйғуларини таҳқирламасдан, жиддий кураш олиб бориш йўлини белгилаб берди.

Атеистик тарбияни партия кўрсатган даражада олиб бориш мақсадида Халқлар Дўстлиги орденли Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ректорати, партия комитети, деканатлари, илмий атеизм, этика ва эстетика кафедраси профессор-ўқитувчилари қатор тадбирларни амалга оширмоқда.

Илмий атеизм курсидан ўқитиладиган соатлар кўпайтирилди. Ҳозиргача бу курсга 24 соат ажратилган бўлса, энди 36 соатга кўпайди. Икки йилдан бери илмий атеизм бўйича махсус курс ўтилмоқда. Бу курсни ўқитишда студентларнинг мустақил илм олишларига алоҳида эътибор берилади. Студентлар илмий атеистик тарбия олиб бориш усулларини ўзлаштирадилар, динга ишонувчи ҳар хил тоифа кишилар билан иш олиб бориш малакасига эга бўладилар, якка тартибда суҳбатлар ўтказиш йўлларини эгаллайдилар.

Илмий атеизм, этика ва эстетика кафедраси коллективи барча факультетларда ишлаётган профессор-ўқитувчиларга атеизм проблемалари бўйича махсус курс ташкил этиб, лекциялар ўқишни бошлаб юборди.

Бунда предметларни ўқитиш жараёнида атеистик тарбия бериш масаласи диққат марказида турибди. Институтнинг бадиий графика факультетида ўтказилаётган машғулот профессор-ўқитувчиларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Бундай машғулотлар яқиндан бошлаб математика ва бошқа факультетларда ўз ишини бошлайди. Бу ташаббусни институт партия комитети маъқуллади.

Кафедра профессор-ўқитувчилари, аспирантлари ва тадқиқотчилари «Шахснинг атеистик эътиқодини шакллантириш» проблемасини чуқур ўрганмоқдалар. Бунда оилада, мактабгача тарбия муассасаларида, мактабда, олий ўқув юртларида, ишчилар, колхозчилар орасида атеистик тарбия назарияси ва практикаси масалалари ҳаёт қўяётган талаблар асосида тадқиқ қилинади.

Яқинда институтда «Ленинча атеистик мерос ва ҳозирги замон» деган темада илмий-методик конференция бўлиб ўтди. Унда 50 га яқин илмий докладлар, ахборотлар тингланди, тажриба алмашилди. Конференциянинг ўзига хос хусусиятларидан бири шу бўлдики, студентлар ҳам докладчилар сифатида қатнашдилар.

Институтда олиб борилаётган атеистик тарбия ишининг йўналишларидан яна бири республика учун атеист кадрлар тайёрлашдир. Шу мақсадда институтда 4 та атеистик мактаб очилган. 3 тасида машғулотлар ўзбек тилида, биттасида рус тилида олиб борилади. Уларда доцентлар Ж. Абдуҳолиқов, Н. Н. Шарикова, ўқитувчи Р. Н. Нурматов машғулотлар олиб борадилар. Кўпгина студентлар мустақил ишлаб, атеистик тарбия методларини эгалламоқдалар. Математика факультети IV курс студентларидан М. Эшмуродова, Ў. Холмонтоева, М. Соатова, Г. Усмонова, Г. Жўраева, Т. Воисова ва бошқалар атеист-лекторлар бўлиб шаклланган. Улар студентлар, мактаб ўқитувчилари орасида илмнинг бир неча соҳалари бўйича лекциялар ўқиб, суҳбат ўтказиш малакасига эга бўлиб қолдилар.

Атеистик тарбия методларини эгаллаш истагини билдираётган йигит-қизлар йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Биз уларни ўзимиз билан коллективларга олиб борамиз, кузатувимиз остида улар практикадан ўтадилар. Сўнг институт дипломи билан бирга атеизм бўйича лекторлик гувоҳномасини ҳам топширамиз.

Атеистик тарбияга бўлган талабнинг кескин ошиши бу соҳада пропагандистларга методик ёрдамни кучайтиришни тақозо этади. Шу мақсадда кафедрада илмий-методик марказ иш бошлади. Унинг мақсади Фрунзе райони, Тошкент шаҳри, Тошкент области пропагандистларига амалий ва методик ёрдам кўрсатишдан иборат. Ҳозирнинг ўзида ўнлаб пропагандистлар, ўқитувчилар атеистик пропагандани ташкил қилувчиларга малакали ёрдам кўрсатмоқдалар. Методик марказ ҳафтанинг ҳар чоршанба куни соат 12 дан 17 гача ишлайди, атеистик тарбиянинг актуал масалалари бўйича консультация ва маслаҳатлар берилади. Атеистик марказ Тошкент областининг районларига бориб, жойларда шундай ёрдамлар бериш имкониятига эга. Бунинг учун «Билим» жамияти область ташкилоти орқали, ёки бевосита Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ректоратига, партия комитетига мурожаат қилиш мумкин.

Кафедрамиз оталиқ ёрдамига катта аҳамият бермоқда. Фрунзе район партия комитети билан ҳамкорликда «Шарофат» чойхонасида иш олиб бормоқдамиз. Тузган планимизни райком тасдиқлади. Ишимизнинг марказида турар-жойларда олиб бориладиган тарбия иши туради. «Янги кишига янгича урф-одат», «Оилада атеистик тарбия», «Мусулмон мамлакатлари аёлларининг ҳаёти», «Қуръонни илмий танқид» каби лекция ва суҳбатларимиз тингловчиларда катта таассурот қолдирди.

Маълумки, ёш авлодни тарбиялашда оиланинг роли бениҳоя катта. Социалистик турмуш тарзи, жамиятда ҳукмрон бўлган қарашлар, урф-одатлар, кўникмалар, кайфиятлар оилада шаклланади. Бола биринчи маънавий, ахлоқий ва гражданлик сабоқларини оилада олади.

Оиладаги атеистик ёки диний муҳит боланинг дунёқарашида ҳал қилувчи роль ўйнайди. Олиб борилган социологик тадқиқотлар, ота-оналар билан суҳбатлар, кузатишлар, тажриба бунинг тўғрилигини яққол кўрсатди. Шуни ҳисобга олиб райондаги 73-мактабда ота-оналар, пенсионерлар, уй бекалари учун доимий ишлайдиган семинар ташкил қилдик.

Институтда кўргазмали пропагандага ҳам эътибор бериладиган бўлиб қолди. Факультетларда, ётоқхоналарда атеистик хоналар, атеистик бурчаклар ташкил қилинмоқда. Математика, ўзбек, қозоқ филологияси ва бошқа факультетларда дурустгина атеистик хона ва бурчаклар яратилди. Бундай ишлар бошқа факультетларда ҳам олиб борилмоқда.

Планлаштирилган ишларимиз изчиллик билан амалга оширилмоқда, аммо баъзан сусткашлик ишга халақит бермоқда. Биз 2-пойабзал фабрикасида доимий ишлайдиган семинар очишни мўлжаллаган эдик. Фабрика партия комитети билан келишиб, планлар тузиб, программа тасдиқланган эди. Фабриканинг кўп нусхали газетасида семинарнинг мақсадлари тушунтирилган материал ҳам ёритилди. Аммо фабрикадаги ўртоқларнинг лоқайдлиги оқибатида планларимиз қоғозда қолиб кетяпти, ниятлар амалга ошмай қолмоқда.

Баъзан эса ҳақиқий, партия талаб қилаётган даражада атеистик тарбия ишини йўлга қўйишга қоғозбозлик, комиссияларнинг ҳаддан ташқари кўплиги ҳам тўғаноқ бўлмоқда. Бу муҳим ишда ҳамма вақт ҳам етарли ташкилотчилик ва жонбозлик кўрсатилмаяпти. Лекин энг муҳими, ишимизда жонланиш, тушуниб ишлаш пайдо бўлди. Атеистик тарбия соҳасида қайта қуриш бошланди. Буни такомиллаштириш барчамизнинг вазифамиздир.

С. ЎТАНОВ,
Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти илмий атеизм, этика ва эстетика кафедраси мудири вазифасини бажарувчи.

✦ ИГОРЬ Попов етакчилигидаги коллектив Наримановдаги ихтисослаштирилган экспериментал ремонт-ишлаб чиқариш корхонаси марказий базасининг илғор бригадаларидан ҳисобланади. Бригада аъзолари Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этиб, смена нормаларини 20—25 процентдан ошириб бажаришмоқда. Суратда (чапдан ўнгга): бригада етакчиси И. Попов, йиғувчи-слесарлар Ж. Дальмурзаев ва М. Ким смена иши якунини кўриб чиқишяпти.

А. Зуфаров фотоси.

БЕЖИРИМ КИЙИМЛАР УЧУН СОВРИН

ЧИРЧИҚДАГИ «Ғунча» тикув фабрикасида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Цехлараро меҳнат беллашувида корхонанинг Е. Ахметова бош бўлган 2-цех коллективи олдинда бормоқда. Цех ишчилари ўтган ойда планга қўшимча 176 дона мактаб ўқувчилари костюми тикишга муваффақ бўлишди. Сменалар ўртасидаги меҳнат беллашувида мастер А. Маяцкая етакчилигидаги коллектив яхши натижаларни қўлга киритмоқда.

Шунингдек, юбилейолди социалистик мусобақасида Л. Штайгер, Л. Филимонова бошчилигидаги бригадалар ҳам муваффақиятли иштирок этишяпти. Бу коллективлар ўтган ойда пландан ташқари 500 тадан маҳсулот ишлаб чиқариб, бригадалараро меҳнат беллашувида совринли ўринларга сазовор бўлишди.

А. ҒУЛОМОВ.

● РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ОЛДИНДА ЯНГИ УЧРАШУВЛАР

● ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Шаҳрисабз комсомоллари ташаббуси билан шаҳар сиёсий клуби ташкил этилди. Йигит ва қизлар КПСС ва Совет давлатининг ташқи ҳамда ички сиёсатининг актуал масалалари юзасидан сиёсий мунозаралар, халқаро мавзуларда лекция, ўқувчилар билан учрашувлар ташкил қилишни кўзда тутувчи программани ишлаб чиқиб тасдиқладилар.

Патрис Лумумба номидаги халқлар дўстлиги университетида таълим олаётган уч қитъа студентлари клубнинг биринчи меҳмонлари бўлишди. Улар қадимий шаҳар бўйлаб саёҳатга чиқишди. Дўстона суҳбатлар, Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатига оид проблемалар бўйича қизиқарли мунозаралар бўлиб ўтди.

ТОҒЛИ ЯЙЛОВЛАРДА КОНЦЕРТ

● БАХМАЛ ва Фориш тоғ яйловларида классик ва халқ музикаси куйларининг сеҳрловчи оҳанглари янгради. Бу ерга Жиззахдаги 1-санъат мактаби ўқувчилари концерт кўрсатишга келишди.

Бундай ижодий ҳисоботлар ўттиздан ортиқ бўлиб, областнинг энг олис жойларидаги тоғ яйловлари ва дала шийпонларида, ўқув муассасалари ва пионерлар саройларида ўтади.

ҚЎРИҚХОНА—МУЗЕЙГА СОВҒА

● БУХОРО давлат тарих-архитектура қўриқхона-музейига шаҳар корхоналари ва аҳолиси қимматли экспонатлар совға қилишди. Бу ерда очилган В. И. Ленинга бағишланган бадиий асарлар кўргазмаси биринчи томошабинларни қабул қилди.

Асарлар орасида пролетар революцияси доҳийсининг 1923 йилда москвалик рассом М. Вербов натурада чизган портрети, машҳур ҳайкалтарош М. Харламов ишлаган Владимир Ильич ҳайкали бор. 20-йилларда Бухорога ноёб экспонатлар келиб қолди, улар санъатга дахли бўлмаган ташкилотларда узоқ вақт сақланди.

Вернисаж Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган. **(ЎзТАГ).**

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«Ветеранлар нега ранжишмоқда?»

12 ФЕВРАЛЬ, 1987 ЙИЛ.

«ТАШАВТОТЕХОБСЛУЖИВАНИЕ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ БОШ ДИРЕКТОРИ В. Г. ФОМИНнинг редакцияга хабар қилишича, мақола бирлашманинг кенгайтирилган Советида кўриб чиқилган. Ҳақиқатан, Оҳангаронда 369 та, Олмалиқ шаҳрида 418 та «Запорожец» енгил машиналари бўлишига қарамай, уларга хизмат кўрсатувчи алоҳида станция йўқлиги масаласи тўғри кўтарилган. Лекин ҳозиргача бу масала узил-кесил ҳал қилингани йўқ.

Гап шундаки, министрлик белгилаганига кўра Тошкент шаҳар Чилонзор район Ҳамроқул Турсунқулов кўчасидаги 7-станция «Запорожец» машиналарини ремонт қилишга ихтисослашган. Бундан ташқари областдаги енгил машиналарга техника хизмати кўрсатувчи барча станцияларда ҳам «Запорожец»лар жорий ремонт учун қабул қилиб олинади. Мабодо уларга эҳтиёт қисмлар бўлмаса, станция бошлиғининг буюртмаси билан 7-станция томонидан етказиб берилади.

Улуғ Ватан уруши ва меҳнат инвалидларига давлат томонидан бепул берилган техника воситаларини гарантияли ва жорий ремонт қилиб бериш ҳам барча станцияларда амалга оширилади.

* * *

Область Давлат автомобиль инспекциясининг бошлиғи М. АҲМЕДОВнинг маълум қилишича, Олмалиқ шаҳар Давлат автомобиль инспекциясининг ходими Йўлдош Абдураҳмоновга қонундан ташқари ер ажратиб берилганлиги ҳақидаги фактни аниқлаш бўйича область Давлат автомобиль инспекцияси томонидан тузилган махсус комиссия текшириш ўтказган.

Дарҳақиқат, «Оҳангарон» совхози директорининг буйруғи билан 1984 йил 30 декабрда И. Абдураҳмоновнинг ўғли Акмал Абдураҳмоновга экишга яроқсиз бўлган сувсиз ердан уй-жой қуриб олиш учун 800 квадрат метр ер ажратиб берилган. У оилали, цемент комбинатида шофер бўлиб ишлайди.

Совхоз директорининг ер ажратиб бериш ҳақидаги қарорини Қорахитой қишлоқ Совети тасдиқлаган. Қонунсиз ер берилган деган фактлар текширишда тасдиқланмади.

СОВЕТЛАР ФАОЛИЯТИДАН

ДЕПУТАТЛАРГА ШАХСАН ДАХЛДОР

БУ ҲАРАКАТ йил бошида туғилди. Ҳамза район Советининг депутати, «Ташсельмаш» заводининг слесари М. Ҳайдаров шахсий йиллик планини Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги байрами кунигача бажариш мажбуриятини олди. Депутат ишчининг бу ташаббуси айни вақтида бошланганлиги билан жуда қимматли эди. Чунки, ўша кунларда корхонада давлат қабули жорий этилиши туфайли план топшириқларини уддалашда анчагина танглик пайдо бўлганди, 1 ва 5 январь кунлари конвейердан тушган пахта териш машиналарининг бирортаси давлат қабулида ўтмади. Январь ойи якуни эса 600 та «зангори кема»дан 177 тасида турли камчиликлар борлигини кўрсатди.

— Авваллари биз «майда-чуйда» ҳисобланган нуқсонлардан кўз юмардик,— тушунтирарди депутат ҳамкасбларига.— Давлат қабули бундай ҳолларга чек қўйди. Биз сифатга талаб кескин кучайганда ҳам юқори унум билан ишлай олишимизни кўрсатишимиз зарур.

М. Ҳайдаров сўзи билан иши бирлигини амалда исботлай бошлади. Смена топшириқларини мунтазам ошириб адо этар, айни пайтда ишни сифатли бажарарди. У заводда биринчилар қатори 6-цех тайёрловчиларининг бригада сифат тамғаси билан ишлаш ташаббусига ҳам қўшилди.

Район ижроия комитетида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига тайёргарлик кўриш юзасидан тадбирлар белгиланар экан, ишчи депутатнинг бу ташаббусини оммалаштиришга қарор қилинди. Кўп ўтмай, Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси И. М. Басанец, 2-автокорхона ҳайдовчиси В. М. Гуманов, республика давлат агросаноат комитетининг тажриба ремонт-механика заводи токари Ю. Маҳмуджонов, «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси Р. Ф. Збарская — ҳаммаси бўлиб район Совети депутатларидан 12 киши юбилейга шахсий йиллик планни бажариш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилди.

Ҳозирги кунда район Совети депутатлари бошлаб берган ҳаракатга кўпгина меҳнат коллективлари қўшилган. Қўйлиқдаги тажриба заводининг Абдували Мирзаев бошлиқ бригадаси ишчилари шулар жумласидан. Улар автомобиль йўллари ва кўприклари учун плита ва балкалар, бошқа конструкциялар тайёрлашади. Буюртма топшириқларини тўла бажариш коллектив учун қонунга айланган.

Халқ депутатлари ўзларини район экономикаси ва маданий қурилишидаги ҳар бир иш учун шахсан даҳлдор, деб ҳисоблайдилар. Район Совети сессияларидан бирида депутат-педагог М. Г. Завертанюк мактаб ислоҳотини амалга ошириш юзасидан ўз фикрларини билдирди. База ташкилотлари депутат таклифи асосида амалий иш бошладилар. Бу соҳада биринчилардан бўлиб Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси намуна кўрсатди. Бирлашма районидаги бешта мактабнинг юқори синф ўқувчиларига қирқув асбоблари ва қулфлар тайёрлаш буюртмасини берди. Бунинг учун база ташкилоти ёрдамида 153-мактабда мактаблараро устахона ташкил қилиниб, дастгоҳлар ўрнатилди. Шуниси диққатга сазоворки, бу дастгоҳлардан бири рақамли программа билан бошқарилади.

«Ташсельмаш» заводида эса район Совети депутатлари кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ўз назоратлари остига олдилар. Яқин пайтгача корхонада ана шундай 15 хил маҳсулот тайёрланарди. Эндиликда заводда мактабгача тарбия болалар муассасаларининг очиқ майдончалари учун спорт жиҳозлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Шу йил биринчи кварталининг ўзида бундай спорт жиҳозларидан 10 комплектини тайёрлаш планлаштирилган эди. Лекин уларга республикамиз турли областларидан кўплаб буюртмалар келаётганлиги ҳисобга олинган ҳолда йил охиригача ишлаб чиқариладиган спорт жиҳозлари комплектлари сонини 1000 тага етказишга қарор қилинди.

Халқ депутатлари ишлаб чиқаришда шахсий намуна кўрсатиш билан бир қаторда сайловчилар наказларини бажаришда ҳам жонкуярлик қилмоқдалар. Ўтган сайловлардан буён район сайловчилари наказлари асосида «Ғалабанинг 40 йиллиги» массивида иккита мактаб қурилди. Шу ерда болалар поликлиникаси филиали, «Ташсельмаш» массивида дорихона, «Ташкентвино» комбинати яқинида болалар боғчаси очилди. Кўчаларни ободонлаштириш юзасидан анча иш қилинди. Ҳозирги пайтда депутатлар «Ташсельмаш» заводи ишчи-хизматчилари учун клуб қурилишини бошлаб юборишга тўсқинлик қилаётган муаммоларни ҳал этишга киришганлар.

Район Совети депутатлари партия органлари, корхона ва ташкилотлар билан ҳамкорликда иш юритилса, ҳамма нарса ўз вақтида ҳал бўлишини амалда кўриб турибдилар. Ўтган йил район ижроия комитетига турли социал масалалар бўйича тушган шикоят ва аризалар 1985 йилга нисбатан салкам 40 процентга камайди. Бунда район ижроия комитетининг меҳнат коллективлари ва турар-жойларда кўчма йиғилишлар, «Очиқ хатлар кунлари»ни ўтказаётганлиги яхши самара бераяпти. Жумладан, ўтган йили район партия, совет, хўжалик органлари раҳбарлари иштирокидаги «Очиқ хатлар кунлари» Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Ташсельмаш» заводида, Тошкент қоғоз фабрикасида, «Янгиобод» маҳалласи ва «Ғалабанинг 40 йиллиги» массивида бўлиб ўтди. Бундан ташқари депутатлар таклифи асосида район аҳолисига хизмат кўрсатиш учун жамоатчилик юридик консультацияси очилди.

А. НОСИРОВА.

ГУРКИРАБ ЎСМОҚДА

Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхози меҳнаткашлари кўкаламзорлаштириш икки ойлигида фаол иштирок этдилар, 16 минг 947 сўмлик мевали, жумладан 4500 туп олма, 3650 туп шафтоли ҳамда 1000 туп гилос ва бошқа манзарали дарахт, гул кўчатлари ўтқазилди.

Айни кунларда чойхона, трактор парки, гараж, ферма атрофига экилган гуллар, махсус ажратилган майдонларга ўтқазилган мевали дарахтлар гуркираб ўсмоқда.

✦ ДОМИНИКА Саврасова Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг илғор сут соғувчиларидан бири. У 28 йилдирки қарамоғидаги сигирлардан мўл ва серқаймоқ сут соғиб олмоқда. Бу давр ичида Д. Саврасова кўплаб ёшларга ўз касби сирларини ҳам ўргатди. Айни кунларда Д. Саврасова шогирди З. Указова билан мусобақалашиб ишлаб, ўзига бириктилган сигирлар маҳсулдорлигини 9—10 килограммга етказмоқда. Суратда: Д. Саврасова З. Указова билан суҳбатлашмоқда.

Ҳ. Аввалов фотоси.

КПСС Марказий Комитети лойиҳаси муҳокамада

ПРОПАГАНДИСТЛАР МАҲОРАТИГА БОҒЛИҚ

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида идеология ишини барча йўналишлар бўйича, жумладан, сиёсий ва иқтисодий ўқиш, лекция пропагандаси ва ташқи сиёсий пропаганда, атеистик тарбия ва бошқа соҳаларда чинакамига авж олдириш лозимлиги алоҳида уқтирилди. Бу вазифаларни бажариш кўпроқ оғзаки сиёсий агитация кадрлари, жумладан, пропагандистлар зиммасига тушади. Пропагандист кадрлар билими ва маҳоратини ошириш юзасидан уларга қандай амалий ёрдам кўрсатиляпти? Мухбиримизнинг бу саволига В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати партия комитети сиёсий маориф кабинети мудири Г. ФАЙЗУЛЛИНА қуйидагича жавоб берди.

— Дарҳақиқат, меҳнаткашларга марксча-ленинча таълим беришда, уларнинг иқтисодий билимини оширишда пропагандистларнинг роли каттадир,— деди у.— Комбинатимизда меҳнат қилаётган ишчилар, инженер-техник ходимларнинг қарийб барчаси ўқувнинг у ёки бу формасига жалб этилган. Биргина мис бойитиш фабрикасида мингга яқин ишчи ўз сиёсий ва иқтисодий билимини оширяпти.

Ўқув мазмуни кўп жиҳатдан пропагандистларнинг билим ва маҳоратига боғлиқ эканлигини ҳис этиб бу ерда махсус методик марказ ташкил этганмиз. Марказ зарур қўлланмалар, адабиётлар, кўргазмали ва техник воситалар билан таъминланган. Сиёсий маориф ва экономика кабинетида фабрика макети, маъданни қайта ишлаш технологиясини кўрсатувчи диапанорама, корхона тарихидан ҳикоя қилувчи фотоальбом бор. Пропагандист машғулот учун зарур бўлган барча маълумотларни шу ердан олиши мумкин.

Комбинат бўйича эса пропагандистларнинг доимий семинарини ташкил этганмиз. Бош мутахассислар турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. Навбатдаги машғулотга комбинат директори В. Сигединни таклиф этдик. У СССР касаба союзларининг съездидан қайтган эди. Съезд якунлари ва Улуғ Октябрь 70 йиллигини муносиб кутиб олишда коллектив олдида турган вазифалар тўғрисида лекция ўқиб берди. Меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиғи В. Лемешева эса пропагандистларни тариф ставкалари ҳамда мансаб окладларидаги ўзгаришлар ҳақида янги маълумотлар билан таништирди.

Машғулотларда илғор пропагандистлар иш тажрибасини оммалаштиришга, турдош корхоналарда ўқувни ташкил этиш формаларини ўрганишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдамиз. Яқинда комбинат алоқа цехи бошлиғи, иқтисодий таълим мактаби пропагандисти Г. Лисенко Усть-Каменогорск металлургия заводида бўлиб, қайтди. Доимий семинар машғулотларидан бирида у турдош рангли металлургия корхонасида ўқувни ташкил этишда дўстлар тўплаган тажриба хусусида гапириб берди.

Комбинат партия комитети машғулотларнинг бирини мис бойитиш фабрикаси партия ташкилоти билан ҳамкорликда ўтказди. Партиянинг сиёсий-маориф ва экономика кабинетида ўтказилган машғулотларда пропагандистлар хўжалик юритишнинг янгича системасида ишлаб чиқариш муносабатларини такомилллаштириш бўйича ўзаро баҳслашдилар. Машғулотни Тошкент политехника институти ўқитувчиси тарих фанлари кандидати Г. Артеменко олиб борди. Баҳс давомида пропагандистлар ишлаб чиқариш кучлари ва ишлаб чиқариш муносабатларининг узвийлиги ҳамда бу узвийликни такомиллаштириш йўллари хусусида аниқ тасаввурга эга бўлдилар. Назарий семинар пропагандисти Г. Гапоненко, комсомол сиёсий маорифи пропагандисти С. Тарасов, иқтисодий таълим пропагандисти Н. Шелехова ва бошқалар бу соҳада ўз тажрибаларидан сўзлаб бердилар.

Пропагандистлар маҳоратини оширишга шаҳар партия комитети ҳам алоҳида эътибор бермоқда. Яқинда пропагандистларнинг давра суҳбати ўтказилди. У қайта қуриш жараёнида сиёсий маориф ва иқтисодий таълимни янада такомиллаштириш йўлларига бағишланди. Давра суҳбатида иштирок этган вакилларимиз Қалмоққир кони пропагандисти А. Лосевский, комбинат ишчилар таъминоти бўлими пропагандисти А. Перцева партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми талаблари асосида ўқув системасини қайта қуриш бўйича олиб борилаётган ишлардан ўз ҳамкасбларини хабардор қилдилар. Бундай тадбирлар пропагандистлар билим доирасини кенгайтиришга ёрдам бераяпти.

ОҲАНГАРОН РАЙОНИДА

ҲАМ БРИГАДИР, ҲАМ ЖАМОАТЧИ

Замира Юнусова шаҳар умумий овқатланиш тармоғининг нонвойлик цехида ҳалол меҳнат қилиб, элга танилганлардан бири.

Замира меҳнатдаги юксак кўрсаткичлари учун бир неча марта фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди. Қатор шогирдлар тайёрлади. Цех бригадири З. Юнусова жамоат ишларида ҳам актив иштирок этаётир. Шаҳар Советининг депутати сифатида ўзига берилган наказларни сидқидилдан адо этиб келмоқда.

ЎСИШНИ БОШҚАРУВЧИ МОДДАЛАР ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРАДИ

ҲОЗИР сабзавот кўчатларини экиш, парвариш қилиш, айниқса, ҳосилни йиғиб-териб олиш ишлари асосан қўлда бажарилмоқда. Бу ишларни механизациялаш энг муҳим вазифалардан биридир. Бунинг учун помидор, бодринг, карам ва бошқа экинларни машина ёрдамида ишлов беришга мослаштириш, ҳосилни техникада териб оладиган, энг муҳими ёппасига пишадиган навларини яратиш талаб этилади.

Институтимиз олимлари ана шу вазифа устида кўп йиллардан буён изланмоқдалар. Бу соҳада дастлабки натижалар ҳам қўлга киритилди. Масалан, сабзавот экинлари ўсишини бошқарувчи моддалар туркуми аниқланди. Улар ёрдамида экинлар ҳосилининг пишиб етилишини тезлаштириш ёки секинлаштириш мумкин. Асосий мақсад ҳосилни деярли бир вақтда пишириб, машиналар ёрдамида йиғиб-териб олишдан иборатдир.

Бу моддаларнинг топилиши уларнинг кимёвий составини ва ўсимликларга таъсирини билиш фаннинг катта ютуқларидан биридир. Олиб борилган изланишлар натижасида гулли ўсимликларда 5 та табиий гармонлар, стимуляторлар борлиги аниқланди. Булар — ауксин, гибберлин, цитокинин, этилен ва абсцивовая кислоталардир.

Юқорида айтиб ўтганимиздек, биз тезда бирдан пишадиган машинабоп сабзавот навлари яратиш устида бошқа республикаларнинг олимлари билан ҳамкорликда иш олиб боряпмиз. Ҳозир помидорнинг факел, капелла, полет, ракета, новинка, приднесровья, чебурашка каби шароитимизга мослаштирилган навлари муваффақиятли синовдан ўтди. Булардан ташқари ўзмаш, равшан каби дурагайлар, прогрессивний, ўзбекистон, октябрь номли ўрта пишар помидор навлари ҳам машинада териб олишга мослаштирилди.

Маълумки, кўпгина хўжаликларда сабзавот экинлари ҳосилдорлиги жуда паст бўлмоқда. Шунингдек, истеъмолбоп помидорлар етишмаяпти. Қолаверса, помидор ўстириш кўпгина хўжаликларга катта зарар келтирмоқда. Ана шуларни ҳисобга олиб биринчи галда ҳосилдорликни ошириш, меҳнат сарфини камайтириш, помидор таннархини арзонлаштириш йўлида юқоридаги ўсишни бошқарувчи моддалардан фойдаланиш йўлга қўйилмоқда. Помидорни машинада териб олиш учун ҳосилнинг камида 80 проценти пишган бўлиши керак. Ҳозирги кунда бизда яратилган дурагайлар ва бошқа навлар ўртапишар бўлиб 40—50 процентгина ҳосил бир вақтда етилади. Помидорнинг қизаришини тезлатишда гидрелдан фойдаланишни тавсия қиламиз. Гидрел 40 процентли тўқ жигарранг суюқ модда бўлиб, унинг 0,1 процентли эритмаси ёки икки килограмм соф гидрелни 600 литр сувда эритиб бир гектар ерга трактор ёрдамида сепилади. Ҳосилнинг 55—60 проценти қизарганда гидрел сепилса 7—10 кунда помидор 87—96 процентгача қизаради. Ана шундай шароитда ҳосилни комбайнда териб олиш мумкин.

Гидрел фақат пишишни тезлатибгина қолмай ҳосилдорликнинг ошишини таъминлаб, хўжаликка қўшимча даромад ҳам келтиради.

ОЛИМ ТАВСИЯ ҚИЛАДИ

Маълумки, ҳозирги кунда областимизда кенг кўламда экиб келинаётган бодрингнинг Ўзбек-740 навининг гули яхши тутмайди. Умуман республикамиз бўйича бу муаммо бўлиб келмоқда. Тажрибалар регуляторлардан яъни, Ивин препаратидан фойдаланиш бодрингнинг ҳосил тугишини кескин кўпайтиришини кўрсатди. Лабораторияда бу препарат синовдан ўтди. Ивин препаратининг 0,001 процентли эритмасида бодринг уруғи экишдан олдин 12—24 соат ивитилса унинг униб чиқиш қобилияти 10—12 процент ортади. Ивин ўсимликнинг ривожига ҳам ижобий таъсир кўрсатади. Гуллаш одатдагидан 5—6 кун олдин бошланади. Бодринг 5—6 барг чиқарганда ва қийғос гуллаган даврида гибберсиб препаратининг 0,005 процентли ёки гидрелнинг 0,1 процентли эритмаси сепилса ҳосилдорлик 25 процентгача ортади.

Картошкадан юқори ҳосил етиштиришда ҳам регуляторлар катта аҳамиятга эга. Ҳозир Украинанинг органик химияси институти томонидан ишлаб чиқилган Ивин-ян ҳамда гибберсиб препаратини қўллаш яхши натижа бермоқда. Агар Ивин-ян препаратининг 0,001 процентли эритмаси билан картошка уруғлигига экишдан 12 соат олдин пуркалса ҳосилдорлик гектар бошига 30—60 центнерга ортади. Регуляторлар барча хўжаликларда тажрибадан ўтказилди ва ишлаб чиқаришга тадбиқ қилинмоқда. Улар ёрдамида помидор, бодринг ва картошка ҳосилдорлиги 30—60 центнергача кўпайиб, ҳар гектаридан олинадиган даромад 400 сўмдан 1000 сўмгача ортмоқда.

Масалан, гидрел препарати областимизнинг Тошкент районидаги «Тошкент» совхозида, Оржоникидзе районидаги Оржоникидзе совхозида синовдан ўтказилди ва помидор ҳосили комбайнда териб олинди. Шунингдек, гибберсиб эса Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», Карл Маркс номли, Ильич номли, «Ленин йўли» колхозларида Калинин районидаги Калинин номли, «Партия XX съезди» колхозларида, Оржоникидзе районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозида ишлатилиб, юқори натижага эришилди. Бу препаратлар қўлланган бригадаларда помидорнинг пишиб етилиши 7—10 кунга тезлашди, ҳосилдорлик эса 30—40 центнерга ошди.

Ивин препарати бодрингнинг «Ўзбек-40» навида, Ивин-ян ва гибберсиб препаратлари эса картошканинг Белорусский ранний, Приекульский ранний навларида синалди. Натижада тажрибадан олинган маълумотлар тўла тасдиқланди.

Албатта, бу препаратларни қўлланганда юқори натижага эришиш учун аввало барча агротехника тадбирларини, ўз вақтида, сифатли бажариш талаб этилади. Айниқса бунда экинни озиқлантириш ва суғориш катта аҳамиятга эга.

Т. МЎМИНОВ,
Ўзбекистон сабзавот, полиз ва картошка экинлари илмий-тадқиқот институтининг ўсимликлар физиологияси ва биохимияси лабораторияси мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Октябрь инсонлар тақдирида

БЛИНДАЖДАН ТАРАЛГАН «ЧЎЛИ ИРОҚ...»

Саҳнада ўрта бўйли йигит дутор чертади, атлас кўйлак кийган раққоса эса куйга мос нафис ҳаракатлар билан хиром этади. У хиёл эгилган бошини аста кўтариб залда ўтирганларга нигоҳ ташлайди. Қўлларини бошига соябон қилиб, чуқур хўрсиниб, бир лаҳза узоқ-узоқларга тикилиб қолади. Кейин нозик қўлларини илтижо-ла олдинга чўзиб, шахт билан зулукдек қоп-қора зулфини олдига силкитади-ю, ўнг-сўлига паришон боқади, кимнидир, нималарнидир излайди. Бошини аста кўтариб, қўлини кўксига қўяди, асрлар фарёди, муножотини ифода этади.

Дарҳақиқат, «Муножот» шу қадар ҳазин, шу қадар дардчил инграйдики, уни тинглаб ҳаёлга чўмасан. «Ким ўйлаб топган-а, бу сеҳрли куйни?», «Замон-замонлар оша, фасллардан-фаслларга, насллардан-наслларга ўтиб, бизга етиб келган кўҳна куй бу.

Куй тугаб, раққоса орқаси билан аста юриб, парда ортига яширинади. Зални қарсак тутиб кетади. У ҳали-вери тинадиганга ўхшамасди. Дутор чалган хушбичим йигит ва раққоса саҳна олдида қўлларини кўксиларига қўйиб, томошабинларга миннатдорчилик билдиришади. Барибир қарсак давом этарди.

— «Отмагай тонг» бўлсин, Носиржон!

Кўп ўтмай, талабларга биноан ҳаммаёқни найнинг янгроқ куйи эгаллайди. Носиржон найни лабларига қўндириб, унинг сеҳрли тешиклари устида бармоқлари билан нозик ҳаракатлар қилар экан, кўз олдингизда осма кўприк олдида Зуҳранинг ҳажрига зор бўлиб турган афсонавий Тоҳир гавдаланади.

Залда яна қарсак авжига чиқади. Ҳамма ижрочиларнинг юксак диди, туғма иқтидори, қобилиятига қойил қолиб, таҳсин айтади. Айниқса, маҳорат билан куй ижро этган Носиржоннинг дутор ва най пардалари устида сирли ҳаракатлар қилиб тингловчиларни ўзига ром этган олтин қўллари, ширин нафасига камол тилашади.

Ҳа, унинг бу қўллари нималарга қодир эмас. У нафақат дутор, най, танбур, ғижжакни, барча мусиқа асбоблари пардаларини нозик чертиб, юрак дардларини куйлабгина қолмай, вақти келиб қўлига қурол ушлашга, ўткир тиғ билан инсон аъзосидаги зарарли иллатларни кесиб ташлашга, қолаверса, унинг кўксига Олтин Юлдуз тақиши ҳам мумкинлигини томошабинлар қаердан билишсин?

... 1936-41 йилларда Тошкент медицина институтида таҳсил кўрганлар шу даргоҳ талабаси Носир Хўжаев раҳбарлигидаги халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашчиларининг концертларини кўриб воияга етишган, десак муболаға бўлмайди.

1941 йилнинг 13 ноябрида Носир Хўжаев қўлдаги торини автоматга алмаштириб, Ватан ҳимоясига отланди.

— Мен 2-Белоруссия фронтининг 69-дивизияси 115-ўқчи бригадасидаги батальон кичик врачи бўлиб ишга тайинландим, — дейди Носир ака ўтган жанг воқеаларини эслаб, — қаҳратон қиш. Бунинг устига уч кун босиб қор ёғди. Нестеров деган штаб бошлиғимиз кўричак бўлиб қолди. Бошлиғимга хабар қилдим. У ҳам менга ўхшаган ёш, тажрибасиз врач эди. Касални чанага солиб, район касалхонасига олиб бордик. Операция қиладиган ҳеч ким йўқ. Районда битта гинеколог қолган экан. Оренбургга телефон қилсак, хирургимиз йўқ, деб жавоб беришди. Иккала доктор бошимизни қашлаб, ўйланиб қолдик. «Энди нима қиламиз?» Нестеровнинг бўлса тобора мазаси қочар, дам-бадам қайд қилиб, қорнини ушлаб, ўзини қўйгани жой тополмасди.

— Операция қилганмисан? — деб сўради мендан бошлиғим.

— Студентлигимда ассистентлик қилганман, лекин бир ўзим, мустақил операция қилмаганман, — дедим унга жавобан.

— Бўлмаса ўзимиз операция қиламиз. Мен сенга ассистент бўламан!

Операция хонаси совуқ бўлганидан, то уни печка ёқиб иситгунимизча анча вақт ўтди. Касални операция столига ётқизиб, қорнини очсам, «манаман» деб кўричаги лўп этиб чиқиб турибди-да! ТошМИда ўқиб юрганимда профессор Астров клиникасида уч йил наркозчи бўлиб ишлаган эдим. Анча кўзим пишиб юргани фойда бериб қолди. Шундан кейин бошлиғим мени медсанбатга хирург қилиб юборди.

Калуга остоналарида турганимизда бирдан 300 га яқин ярадор келиб қолди. Уларни бўлиб-бўлиб, хонадонларга жойлаштирдик. 3—4 кун ухламай, уйма-уй юриб, хонадонларнинг ўзида ярадорларни даволай бошладик. Сталинградда турганимизда операцияни асосан кечаси қилар эдик. Ярадорларни кечаси Волга дарёсидан олиб ўтишар эди. Шундай қилиб, жарроҳликка меҳр қўйиб, умримни шу касбга бағишладим.

— Яна хотирангизда эсдан чиқмайдиган қандай воқеалар қолган? — дедим мен суҳбатдошимнинг ҳикоясига қизиқиб.

— Биринчиси, 1943 йилнинг 15 май куни ўзим билан бирга ишлайдиган ҳамшира қиз Зотова Наталья Семёновнага уйландим. Ҳозир бир ўғил, бир қизимиздан олтита ширин неварамиз бор. Рафиқам ҳам уруш қатнашчиси, 32 йилдан ортиқ Тахтапулдаги юқумли касалликлар касалхонасида узлуксиз хизмат қилди, ҳозир пенсияда.

— Иккинчи воқеа 1944 йилнинг ноябрь ойларида бўлган эди, — гапини давом эттирди Носир ака, — бизнинг 69-дивизиямиз 37-гвардиячи ўқчи дивизияси билан Нарев дарёсининг чап қирғоғида ёнма-ён туриб қолди. Бу вақтга келиб, мен 69-дивизия медицина-санитария батальони командири бўлган эдим. Қўшни дивизия медицина-санитария батальони командири ҳамшаҳаримиз капитан Яков Самойлович Рок билан оғайни эдик. Бир куни катта мажлисда 37-гвардиячи ўқчи дивизиясига янги командир — генерал-майор Собир Раҳимов келганини айтиб, уни таништиришди. Мен мажлисдан кейин Собир Раҳимовнинг олдига бориб, у билан сўрашдим.

Вақт тиғиз бўлганидан биз узоқ гаплашолмадик. Бир кўришдаёқ мен уни ёқтириб қолдим. У қадди-қомати келишган, баланд бўйли, истараси иссиқ одам эди. Бир куни олдимга юртдошимиз — ҳарбий мухбир Адҳам Ҳамдам келиб қолди. У билан бироз гаплашиб ўтирган эдик, у:

— Юр, Собир аканинг олдига бориб келамиз, деб қолди.

37-дивизиянинг штабига борсак, генерал Собир Раҳимов ўша ерда экан. Адҳамжон телефонда у билан гаплашган эди, кўп ўтмай генералнинг ўзи олдимизга чиқди. Сўрашганимиздан кейин у бизни ўз блиндажига бошлади. Бизни ўриндиққа ўтказиб, дастурхон тузашга тушди.

— Кечирасизлар, ҳозирча бори шу, деб стол устига бир шиша «Ўзбекистон» виноси, 3—4 бурда қотган нон қўйди. Бироз гаплашиб ўтирдик. Шунда Адҳам Ҳамдам генерал Раҳимовга юзланиб сўради:

— Ҳозир найдами, дуторда «Чўли ироқ»ни эшитсак қандай бўларди-а?

— Оҳ-оҳ, нимасини айтасиз, — деди бунга жавобан генерал. — Кейин қўшиб қўйди: «Чўли ироқ»ни Ўзбекистонга борганда эшитамиз.

— Шу ерда ҳам эшитсак бўлади, Собир Умарович.

— Қандай қилиб?

— Мана ёнимизда доктор Носир Хўжаев ўтирибдилар, илтимос қиламиз-да, у кишидан.

— Қани, қани...

Генерал Собир Раҳимовнинг кўзлари ҳайратдан катта очилиб, «ростданми?» дегандек менга савол назари билан қаради. Мен кулиб, ёнимдан доимий ҳамроҳим найни чиқариб, аввал «Чўли ироқ»ни, кетидан «Муножот»ни чалиб бердим.

Собир Умарович куй тамом бўлгунча бошини қуйи солиб, кўзини юмиб ўтирди. Билмадим, унинг хаёлидан нималар кечдийкин? Балки у хаёлан она диёримизда, ёру дўстлари, оиласи даврасида ҳис қилгандир ўзини? Балки эртага бўладиган тенгсиз жанг режаларини тузгандир?

Собир Умарович бизни кузатиб, самимий хайрлашаркан, деди:

— Мен бугун сизлар билан суҳбатлашиб, жуда катта маънавий озиқ, эртанги жанг учун куч-қувват олдим, раҳмат сизларга!

Лавҳамиз дебочасида айтганимиздек, Носир Содиқович Хўжаевнинг мусиқа чалиб, унинг нозик пардаларидан куй таратган олтин қўллари душманга қарши курол ушлашга ҳам ярадди, минглаб ярадорларни ўткир тиғининг сеҳри билан даволади. Унинг қўллари мана қирқ йилдирки, ҳаёт торини ҳам баланд пардаларда чалиб келмоқда. Бу олтин қўллар айтганимиздек унинг кўкрагига Олтин юлдуз ҳам тақиб қўйди.

— Қўлингиз дард кўрмасин, қўли енгил жангчи жарроҳ, олтин қўлли сеҳргар! — дедим у билан хайрлашиб.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач Носир Хўжаев ҳозирги кунда В. П. Чкалов номли Тошкент самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси (ТАПОИЧ) медицина-санитария қисмида хизмат қилмоқда.

Искандар **РАҲМОНОВ.**

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

АФҒОНИСТОНДА МИЛЛИЙ ЯРАШ ЖАРАЁНИНИНГ БОРИШИ

КОБУЛ, 4 май. (ТАСС). Афғонистон Халқ Демократик партияси (АХДП) Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг раиси С. А. Кештманд Бомиён вилоятининг аҳолиси билан учрашди. Қабилаларнинг оқсоқоллари ва ҳокимият маҳаллий органлари вакиллари ҳузурида нутқ сўзлаб, у АХДП ҳамда АДР ҳукуматининг миллий яраш йўлини афғон халқи қўллаб-қувватлаётганлигини ва бу йўл АҚШ бошчилигидаги империализм ва реакция кучлари авж олдираётган хунрезликка қаршима-қарши турган ягона йўл эканлигини уқтириб ўтди. Учрашув қатнашчилари Афғонистоннинг кўҳна заминида осойишталик ва тинчликни тикламоқ учун куч-ғайратимизни аямаймиз, деб мамлакат раҳбарларини ишонтирдилар.

Покистон территориясида яшаётган Валихайл Вазир қабиласининг йўлбошчилари ва оқсоқоллари миллий яраш йўлини қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар. Кобул шаҳрида бўлиб ўтган жирғада улар Валихайл Вазир қабиласи ёлғон-яшиқ ташвиқот оқибатида чет элга бориб қолган афғонларнинг ватанга қайтишига ёрдам беришни ўзининг асосий вазифаси, деб ҳисоблаётганлигини айтдилар.

Нангархор ва Фарах вилоятларидан келаётган хабарларга қараганда, яна 60 киши Афғонистонга қайтиб келди. Покистон ва Эрон территориясидаги лагерларда азоб-уқубат чеккан бу кишилар самимий кутиб олинди ва уларга зарур ёрдам кўрсатилди.

ИОРДАНИЯ БОШ МИНИСТРИ ИСРОИЛНИНГ КИРДИКОРЛАРИНИ РАД ЭТДИ

ОММОН, 4 май. (ТАСС). Иордания Бош министри Зайд Ар-Рифойи Исроил матбуотининг, гўё Иордания — Исроил алоқалари бўлиб ўтди ва қирол Ҳусайн Исроил ташқи ишлар министри Перес билан учрашди деган даъволарини рад этди. Петра Иордания ахборот агентлигига берилган баёнотда З. Ар-Рифойи матбуотда сўнгги вақтда ана шу мавзуда пайдо бўлган ҳамма хабарларни «асоссиз ва ёлғон» хабарлар, деб атади.

Иордания Бош министри ўз мамлакати барча манфаатдор томонлар ва БМТ Хавфсизлик Кенгаши беш доимий аъзосининг иштироки билан халқаро конференция ўтказиш фикрига содиқлигини тасдиқлади. У конференцияда Фаластин озодлик ташкилоти иштирок этиши лозимлигини алоҳида таъкидлаб, Араб — Исроил можаросини тинч йўл билан ҳар томонлама бартараф этиш учун фаластин халқининг қонуний ҳуқуқларини қондириш шарт, деб уқтирди.

НИКАРАГУАДАГИ МУҲОЖИРЛАРГА ТАҲДИД

МАНАГУА, 4 май. (ТАСС). Гондурасдан олинган хабарларга қараганда, бу мамлакатда жойлашиб олган сомосачи каллакесарлар тўдаларининг бошлиқлари кўнгилли интернационал бригадаларга дўқ-пўписа қилиб, улардан Никарагуа халқига ёрдам беришни тўхтатишни талаб қилдилар. Марказий разведка бошқармасига ёлланган каллакесарлар Никарагуада ишлаётган муҳожирларнинг бошларига америкалик инженер Бенжамин Линдернинг тақдири тушишини хоҳламасалар, «дарҳол жўнаб кетишлари керак» деб уларни «огоҳлантирдилар». Маълумки, Никарагуанинг шимолий зонасидаги деҳқонлар яшайдиган посёлкаларни электрлаштириш билан шуғулланаётган Б. Линдер 28 апрель куни сомосачилар томонидан ваҳшийларча ўлдирилган эди.

ВАШИНГТОН, 4 май. (ТАСС). Контраслар америкалик интернационалист инженер Бенжамин Линдерни ваҳшийларча ўлдиргани тўғрисидаги хабар у туғилиб ўсган Портленд шаҳри (Орегон штати) аҳолисини ларзага келтирди, деб хабар қилди «Вашингтон пост» газетаси. Маҳаллий радиостанция редакцияларида телефонлар тинимсиз жиринглалмоқда: радиотингловчилар каллакесарларга Американинг ёрдам беришини дарҳол тўхтатишни талаб қилмоқдалар. Орегон штатининг сенати худди шундай талаб баён этилган резолюцияни қабул қилди. Портленднинг мингдан ортиқ аҳолиси АҚШ маъмуриятининг Марказий Америкадаги сиёсатига қарши норозилик намойиши ўтказди.

ПОЛЬШАДА ЧЕКИШГА ҚАРШИ КЎРИЛАЁТГАН ТАДБИРЛАР

ВАРШАВА, 4 май. (ТАСС). Купедаги менинг ҳамроҳим сигарета чекмоқчи бўлиб, гугурт ёндираётганида коридордан ўтиб бораётган проводник уни огоҳлантирди: «Поездда чекканлик учун 20 минг злотий жарима тўлашга тўғри келади». Бу гап унга дарров кор қилди. Йигит дарҳол оловни ўчирди: 20 минг злотий — ахир кам пул эмас. Бу мамлакатдаги ўртача ойлик маошга яқинлашиб қолади.

Польша аҳолиси 37 миллион кишидир. Шулардан 11 миллиони сигарета чекади. Уларнинг тўртдан бири хотин-қизлардир. Польша кўп йиллардан бери кашандалар сони жиҳатидан жаҳонда олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди. ПХР соғлиқни сақлаш ва социал таъминот министрлигининг сўнгги маълумотларига қараганда, уларнинг ҳар бири йилига уч мингтадан кўпроқ сигарета чекади.

Ана шу одатдан кўриладиган зиён сезиларли ва аниқравшандир. Ўз организмини никотин билан заҳарлаётган кишиларнинг 70—80 минг нафари ҳар йили инфарктга чалингани қайд этилмоқда, онкологик касаллар билан оғриган беморлар сони ортиб бормоқда, аввало ўпка ракига учраганлар кўпаймоқда, қарийб 3,5 миллион кашанда қон босими касаллигига йўлиққан.

Ҳозир Польшада чекишни чегаралаши лозим бўлган қонун лойиҳаси тайёрланмоқда.

ПРОКУРОР ДИҚҚАТИГА: УЗИЛИШ

21 апрель куни Тошкент областида ғайриодатий бир ҳодиса рўй берди.

Ҳамманинг эсида қолган фалокатли тошқин яқинлашиб келарди. Область алоқа ишлаб чиқариш-техника бошқармасининг бошлиғи А. Кудинов область партия комитетининг секретари билан телефон орқали гаплашиб бўлгач, чеккалардаги узеллар ва постларга шошилинч кўрсатма бериш учун шу заҳотиёқ яна трубкани кўтарди.

Аммо, тўсатдан телефон ишламай қолди.

Тошкент билан Фарғона водийси ўртасида алоқа узилди. Ангрен, Олмалиқ, Пискент, Зафар, Бекобод, Тўйтепа ва бошқа шаҳарлар, посёлкалар, қишлоқлар ҳам жим эди.

Область тошқинга қарши курашувчи комиссия аъзолари, республика алоқа министри трасса бўйлаб шошилиб жўнаб кетишди. Улар сув босиши кутилган учта энг хавфли жойдаги ишларнинг ҳаммаси батартиб эканлигини, олдиндан тайинланган кишилар навбатчиликда турганлигини, кабеллар бутунлигини кўрдилар.

Приборлар Тўйтепа билан Тошкент орасида кабель узилганлигини кўрсатарди.

Ана шу пунктлардан тегишли техника билан таъминланган икки группа бир-бирига қарама-қарши бораверди. Улар Нариманов шаҳри чеккасида, ГАИ пости яқинидаги йўлда учрашдилар. Приборлар мана шу жойда, текис силлиқ бетон остида узилиш борлигини кўрсатарди.

Лекин нима учун бу бетонга оёқ ботиб кетяпти?

Ярим тунга яқин уч метр чуқурликда узилган тўртта кабель очилди. Бу ерда аллаким мавжуд барча қоидаларни бузиб, экскаватор билан чуқур қазиган. Кабеллар узилгач, қўрқиб кетишиб, «ёпиғлиқ қозон — ёпиғлигича қолсин» қабилида иш тутмоқчи бўлганлар. Шунда улар аҳволни тезда билдириш ўрнига бетон ортилган иккита самосвал машинани шошиб ҳайдаб келтириб, чуқурни тўлдиришган ва устини текислаб юборишган.

Хуллас алоқачилар кишининг кўз ўнгида қотаётган бетонни белкураклар билан, челаклар билан, қўл билан олиб сидириб кабелларни очишди. Бу орада халқаро телефон ва телеграф алоқаси бошқармасининг бир группа ходимлари Ленинобод, Қўқон, Андижон орқали айланма йўл билан табиий офат юз берган районлар ўртасида алоқа боғлай олишди.

22 апрель кечаси соат 2-ларга яқин алоқачилар авария тугатилганлигини область партия комитетига маълум қилишди.

Дастлабки ҳисобларга кўра, етказилган зарар 28 минг 600 сўмга тушган.

ГАИ пости ёнида кавланган бу чуқурлик — Чернобилнинг «Адмирал Нахимов»нинг Украинада юз берган темир йўл фалокатининг даҳшатларидан сабоқ чиқара олмаган «калтафаҳм, пайтава қулоқлар»нинг рамзий бир ифодасидир.

Бу бетон — ҳали умуртқаси синмаган мунофиқлик ва ёлғончиликнинг, фалокатни ёпиб устини силлиқ қилиб кўрсатиш одатининг рамзидир.

Бу қаҳрамонона меҳнат— пала-партиш ва ёлғон-яшиқ ишлар томирини қуритганимиздан кейин қандай ишламаслигимиз кераклигининг рамзидир.

Ўзбекистон ССР жиноят—процессуал кодексининг 89-моддасига амал қилиб, биз матбуот орқали Тошкент области прокурорига мурожаат этамиз ва ана шу ҳолни текширишини сўраймиз.

Мавжуд маълумотларга кўра, ер қазийдиган машина ричаглари ёнида «Ташинжстрой» тресги кон қазиш ишлари ихтисослашган бошқармасидан (бошқарма бошлиғи Б. М. Фузайлов) экскаваторчи А. А. Колудяшник ўтирган. Бетон келтиришга ким фармойиш бериб, уни ким келтирганлиги ва чуқурга босиб, текислаганлиги терговда аниқланади.

Ю. КРУЖИЛИН,
ЎзТАГ мухбири.

Маданият хабарлари

ЁШ КИТОБХОНЛАР ҲУЗУРИДА

Инсоннинг болалик даврида кўрган-билган ҳар бир воқеаси унинг келажак ҳаётида муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам ёш авлод вакилларининг жамиятимизда рўй бераётган муҳим ижтимоий ўзгаришлардан огоҳ бўлиши, уларнинг моҳиятини теран англаши катта аҳамиятга эгадир.

— Қайта қуришни биз, энг аввало, ўзимиздан бошлашимиз, ҳар бир совет кишиси, у қайси касбда меҳнат қилишидан қатъий назар, бу жараёндан четда турмаслиги лозим, — деди Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, Ҳамза мукофотининг лауреати Одил Ёқубов пойтахтимиздаги 235-мактаб ўқувчилари билан бўлган учрашувда. Сўнгра адиб болаларга республика қалам аҳлининг қайта қуриш жараёнидаги иштироки, уларнинг ижодий ютуқлари ва муаммолари хусусида сўзлаб берди. Учрашувда иштирок этган ёзувчи ва шоирлардан С. Кароматов, М. Жалил, А. Кўчимовлар ҳам ўзларининг ҳаётий кузатишлари ва ижодий режалари билан ўртоқлашдилар, асарларидан намуналар ўқидилар.

Ёзувчи ва китобхонлар мулоқотига айланган мазкур учрашувда ўқувчилар адабиёт дарсларининг қисқариб кетганлиги ҳақида эътироз билдирдилар ва ижодкорлардан ўзларини қизиқтираётган саволларга жавоб олдилар.

А. ҚАҲРАМОНОВ,
ТошДУ студенти.

—●—

ФИЛЬМ МУҲОКАМАСИ

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг маданият саройида таниқли ёзувчи, Ҳамза мукофотининг лауреати Пиримқул Қодировнинг «Олмос камар» романи асосида «Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олинган янги бадиий фильмнинг муҳокамаси ўтказилди. Унда роман ва фильм муаллифлари, таниқли актёрлар, ёзувчи ва танқидчилар қатнашдилар. Картинани томоша қилган университет ўқитувчилари ва студентлари унинг ютуқ ва камчиликлари юзасидан фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Фильм муҳокамаси ниҳоясида ёзувчи П. Қодиров «Ўзбекфильм» ижодий коллективи ҳамда барча томошабинларга миннатдорчилик изҳор этиб, саволларга жавоб қайтарди.

А. СУЮНОВ.

ОБЛАСТИМИЗ ОРОМГОҲЛАРИДА

● **АНГРЕН шаҳар маданият ва истироҳат боғи меҳнаткашларнинг сўлим оромгоҳига айланиб бормоқда. Айниқса, бу ерда болаларнинг яйраб дам олишлари учун кўпгина қулайликлар яратилган. Суратларда: боғдан айрим фотолавҳалар.**

А. Зуфаров фотолари.

● БЎСТОНЛИҚ

Бу сўлим даргоҳ биргина ғазалкентликлар ёки бўстонлиқликлар учунгина эмас, балки Тошкент, Чирчиқ шаҳарлари ва қўшни районлардан келган меҳмонларга ҳам намунали хизмат кўрсатиш тараддудини кўрган эди. Ғазалкент шаҳри марказидаги боғ ва стадионда май тантаналари билан боғлиқ турли тадбирлар ўтказилди. Кўчаларда савдо ярмаркалари уюштирилди.

Ҳар қачонгидек онахонлар ансамбли — «Гулёр», район хўжаликларида ташкил этилган «Наврўз», «Медео» ва бошқа ансамбллар ўз санъатларини намойиш этдилар. Ғазалкент шаҳар маданият уйида эса ўн бир нафар ёш келин-куёвларни тантанали никоҳдан ўтказиш маросими бўлиб ўтди. Кейин бу тадбирга тўпланганлар учун ҳаваскорлар ижросида «Ҳаёт йўлингиз порлоқ бўлсин» мавзуида концерт кўрсатилди.

Дам олувчиларнинг энг севимли жойи Чимёнда оммавий сайиллар ўтказилди.

● ЎРТА ЧИРЧИҚ

РАЙОН маданият уйининг «Қувонч» фольклор ансамбли иштирокчилари ижросида катта программада концерт кўрсатилди. Карл Маркс номли колхознинг турк бадиий ҳаваскорлик ансамбли ҳам тайёрлаган махсус янги-янги қўшиқ ва рақслари ҳаммага манзур бўлди. Район маданият уйининг агитбригадаси ва Ким Пен Хва номли колхознинг «Юность» вокал-чолғу ансамбли ижросида театрлаштирилган кўрсатув намойиш этилди.

М. ШАРИПОВА.

904-СЧЕТГА

12 МИНГ 403 СЎМ ЎТКАЗИЛДИ

● **ТОШКЕНТ ғалла қабул қилиш корхонаси коллективининг умумий йиғилишида тошқиндан зарар кўрган пискентликларга 845 сўмлик кўрпа-тўшак юборишга қарор қилинди. «Узобувторг» идораси ходимлари эса 679 сўмлик болалар пойабзали, «Узкульттогр» идораси ходимлари 553 сўмлик ўқув қуроллари етказиб бердилар.**

Бадиий буюмлар фабрикаси коллективи ҳам катта ҳиммат кўрсатди. Чеварлар салкам 2 минг сўмлик одеял тикиб, тошқиндан зарар кўрган районларга юбордилар.

Шу кунгача область комсомол комитетида тузилган тошқиндан зарар кўрганларга ёрдам штаби орқали 904-счётга 12 минг 403 сўм ўтказилди.

●

Колхозда китобсеварлар конференцияси

Яқинда Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозида китобсеварларнинг «Озиқ-овқат программаси ва меҳнат» мавзуида конференцияси бўлди. Тошкент қишлоқ хўжалик институти доценти М. Муҳамедов «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида сабзавотчиликни ривожлантириш истиқболлари» ҳақида доклад қилди.

Қолхоз раиси Н. Боймуҳамедов, КПСС XXVII съезди делегати, бригада бошлиғи Э. Ирисбекова, илғор сут соғувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исоқова, «Меҳнат» нашриёти бош редактори ўринбосари Н. Раҳматов, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати, шоир Н. Нарзуллаевлар китобсеварлар олдида сўзга чиқдилар.

С. ШОДИЕВ.

● ЯНГИ ТАРЖИМАЛАР

Боқир Шафеий, афғон шоири.

ШАРҚ ҚУЁШИ

Шодлан, эй ҳурликка интилган макон!
Шодлан, эй эрк учун фидо бўлган жон.

Яшна, эй Осиёнинг эрка баҳори!
Эй, Шарқда уйғонган янги ҳур замон,
Озодлик майидан тўлдиргил паймон!
Эй, Савр тонгида ҳуррият топган,
Эркпарвар дўстидан сабоқ ўрганган.
Мардлик шижоатин сафарбар этган,
Пайт келди даврон сур, нурга кўз тутган...
Азминг-ла уйғонди Шарқда бу ошён!
Эй, қалби орзуга тўла Осиё,
Уйғониб нур сари талпинган дунё!
Ҳаёт баҳорида гул очган бўстон.

Эй, фахрим, ғуруриим, кўзга тўтиё,
Келди орзуларинг ушалур замон!
Сен қалблар умиди, эй, шонли Афғон!

Юксакка интилиб айлагин жавлон.
Балқисин бошингда эркнинг офтоби.
Яна бағринг бўлиб мардларга макон,
Сен билан фахр этсин дўсту қадрдон.
Ҳурлик тантанаси бу шодиёна,
Қалбларда жўш урсин қувноқ тарона.
Бош уза байроғинг юксалди мағрур,
Зафарли курашдан бўлиб нишона,
Порла, эй нурингга чулғансин жаҳон!..

Дари тилидан Нусрат КАРИМ таржимаси.

ШЕЪР ЎҚИЙМАН

ПАРОДИЯ

Шеър ўқийман. Қушлар хиромон
Сумбатини ростлаб келади.
Шеър ўқийман. Нилуранг осмон —
Тингламоққа пастлаб келади

Чингиз Долимовнинг «Шеър ўқийман...» шеъридан.

Шеър ўқийман илҳом панадан
Сўзларини бошлаб келади.
Шеър ўқийман. Хотин хонадан
Кўзларини ёшлаб келади.
Шеър ўқийман. Кимлардир қасддан
Мени шу дам ёдлаб келади.
Шеър ўқийман. Қўшним бехосдан
Эшик қоқиб додлаб келади.
Шеър ўқийман. Кимга тегадир,
Дадам кўзин ўқ қиб келади.
Шеър ўқийман. Билмам негадир.
Ҳатто ўғлим дўқ қиб келади.

Абдураззоқ ОБРЎЕВ.

● СПОРТ ● ● СПОРТ ●

ЭРКИН КУРАШ

● Болгариянинг Велико-Тирново шаҳрида ўтказилган эркин кураш бўйича 30-Европа чемпионатида совет полвонлари муваффақиятли иштирок этиб, етти олтин ҳамда икки кумуш медални қўлга киритдилар.

Терма команда составида қатнашган тошкентлик уч карра жаҳон чемпиони Арсен Фадзаев бир йиллик танаффусдан сўнг учинчи бор Европа чемпиони унвонига сазовор бўлди. У финал беллашувида грециялик Георгиус Анасиадисни мағлуб этди. Яна бир республикамиз вакили жаҳон чемпиони Махарбек Хадарцев эса болгариялик Эфраим Камберовни 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратиб, биринчи бор Европа чемпиони унвонини қўлга киритди.

Энди совет спортчилари 19—22 август кунлари Франциянинг Клермон — Ферране шаҳрида бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионатига тайёргарликни бошлаб юборишади.

ФУТБОЛ

● Физкультура коллективлари ўртасида футбол бўйича область биринчилигининг тўртинчи тур ўйинлари ўтказилди. **«А» группасида** муваффақиятли иштирок этаётган Қибрайнинг «Бинокор» футболчилари Чирчиқнинг «Сплав» командасини қабул қилиб 4:1 ҳисобида ғалабага эришдилар ва 8 очко билан пешқадамлик қилишмоқда. Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд этилди. «Шахтёр» — «Кооператор» — 0:0, «Спартак» — «Ғалаба» — 4:0, «Оққўрғон» — «Чимён» —4:1, «Металлург» — «Автомобилист» — 3:0.

«Б» группада пешқадамлик қилаётган Олмалиқнинг «Меҳнат» коллективи эса сафарда Тошкент районининг «Соҳибкор» командаси билан учрашиб, дуранг (1:1) натижага эришди. «Димитровчи» — «Автомобилист» ўйинида 3:1 ҳисоби қайд этилди. Қолган ўйинлар қуйидаги натижалар билан якунланди. «Заря» — «Олимпиа» — 2:2, «Цементник» — «Бўка» — 2:0, «Ирригатор» — «Чорвоқ» — 5:2, «Гулистон» — «Ўзгариш» — 1:0, «Водник» — «Оҳангарон» — 0:0.

«Б» группада етти очко билан Ғалаба районининг «Димитровчи» ҳамда Олмалиқнинг «Меҳнат» командалари пешқадамлик қилишмоқда.

ШАХМАТ

● Кеча республика шахмат-шашка клубида Азмиддин Хўжаев мемориали старт олди. Унда халқаро гроссмейстерлардан А. Вайсер (Новосибирск), С. Макаричев (Москва), Г. Кузьмин (Ворошиловград), Н. Рашковский (Олмаота), Г. Тимошенко (Новосибирск), СССР экс-чемпиони В. Цешковский (Краснодар)лар иштирок этмоқда. Республикамиз шарафини Ўзбекистон чемпиони А. Ненашев, спорт мастерлари Р. Зиётдинов В. Логинов, чирчиқлик М. Салтаев ҳамда спорт мастерлигига номзод А. Барсов ва А. Тошхўжаевлар ҳимоя қиладилар.

Сизга қандай хизмат кўрсатишаяпти

КЕЛИН-КУЁВЛАР МАГАЗИНИ САВЛАТГАМИ?

1984 йили шаҳар марказида ёш келин-куёвлар магазини очилганида янги-йўлликлар жуда қувонишган эди. Чунки илгари оила қураётган ёшлар кийим-кечак ва янги рўзғор учун керакли нарсаларни харид қилиш учун бир нечта магазинни айланиб чиқишар, Тошкент шаҳрига келишга мажбур бўлардилар.

Афсуски шаҳар аҳолисининг қувончи кўпга бормади. Аввалига ноёб моллар келиб турган бу магазиннинг тез орада бошқа магазинлардан фарқи қолмади. Шундай бўлса-да, бу магазинга келаётган ёшларнинг кети узилмайди. Улар келишади-ю, қуруқ қайтиб кетишяпти.

Биз бир соатлар чамаси магазинда бўлиб, аҳволни кузатдик. Сотувчи Дилшода Махатова билан харидор аёл ўртасидаги суҳбатга қулоқ солдик:

— Куёвлар кийса бўладиган 41 размерли қора туфли керак эди.

— Унақасидан йўқ.

— 48 размерли дурустроқ костюм-шимчи?

— Умуман костюм-шим олмаганимизга анча бўлди.

Шундан сўнг суҳбатга аралашишга мажбур бўлдик. 45 ёшлардаги ҳалиги аёл ўзини Зоя Николаевна Ильина деб таништирди. Касби — педагог, ўрта мактабда ўқитувчи экан. Унинг айтишича, уйланаётган ўғлига уч ойдан бери кийим-бош қидиришяпти. Оилада ҳамма ишчи. Ортиқча вақт йўқ. Излаган нарсалари ҳадеганда топилмаяпти. Тўй орқага суриляпти. Бундай аҳвол қачонгача давом этади, ахир?

Суҳбатимизга Янгийўл медицина билим юрти ўқитувчиси Д. Абдуазимова ҳам қўшилди:

— Биз ҳам турмушга чиқадиган синглимиз учун анчадан бери жемпер, пальто, келинлар киядиган оқ пайпоқ, чойнак-пиёла сервиси каби зарур нарсаларни қидиряпмиз. Лекин кунимиз ўтяпти, ишимиз битмаяпти.

Харидорлардан Р. Эргашева билан Г. Саматовалар ҳам норози бўлиб гапиришди. Магазин мудири Г. Азимова эса Янгийўл савдо идораси раҳбарларидан нолийди.

— Харидорларнинг талаб-истаклари асосида буюртма берамиз-у, аммо керакли молларни вақтида ололмаймиз, — деди у. — Масалан, февраль ойида буюртма қилинган молларни март ойида ҳам ололмадик.

Биз магазин мудири билан бирга шаҳар савдо идорасига бориб, унинг директори В. Дадаев билан суҳбатлашдик.

— Омборларимизга келаётган ноёб молларни биринчи галда келин-куёвлар ва уруш қатнашчиларига хизмат қиладиган магазинларга берамиз. Бироқ, ҳужжатларни кўздан кечирганимизда бутунлай бошқача манзаранинг гувоҳи бўлдик. Жумладан, февраль ойида қабул қилиб олинган яхши костюм-шимлар, аёллар жемпери, пальто оқ пайпоқ, бежирим пойабзаллар 1-, 92- ва бошқа магазинларга тарқатилган. Келин-куёвлар ва уруш қатнашчиларига хизмат қилувчи магазинларга эса мутлақо берилмаган.

Шуниси ачинарлики, магазин ишга тушгандан буён ўтган тўрт йил давомида на шаҳар Совети ижроия комитетидан, на шаҳар комсомол комитетидан бирор вакил келиб, бу ердаги аҳвол билан қизиқмади. Шаҳар савдо идораси раҳбарларининг базага келаётган молларни ўзбошимчалик билан хоҳлаган магазинларига бераётганликларининг сабаби ҳам шунда. Янгийўл шаҳрида бу ўзбошимчаларнинг таноблари тортиб қўядиган ташкилот топилмаяпти.

И. СОЛИЕВ,
жамоатчи мухбир.

БУГУН НАВБАТДАГИ ҚАБУЛ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчи Совет навбатдаги **қабулни бугун — 6 май куни** соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар қабулни Тошкент шаҳар прокурорининг ёрдамчиси Нурмат Турсунматов бошқаради ва меҳнаткашларни қизиқтирган турли саволларга жавоблар қайтаради.

Жамоатчи Совет қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган. Телефонлар: 33-40-48; 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

Редактор **Н. НАСИМОВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИДА

Совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабасининг жаҳоншумул тарихий аҳамияти, фашистлар Германиясини тор-мор келтиришда Совет Иттифоқининг ҳал қилувчи ҳиссаси ҳақида

9 МАЙ — ҒАЛАБА КУНИГА БАҒИШЛАБ

Тематик фильмлар кўригини ўтказади

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Бекобод шаҳри, «ЎЗБЕКИСТОН» кинотеатрида, «ЮБИЛЕЙ» кинотеатрида — Тирик қолишга ҳаракат қил; Қарши зарба.

Ангрен шаҳри, «ДРУЖБА» кинотеатрида — Мерос; «АНГРЕН» кинотеатрида — Москва учун жанг («Тайфун», 2-фильм).

Олмалиқ шаҳри, «ОЛМАЛИҚ» кинотеатрида — Бахтсизлик аломати; «КОСМОС» кинотеатрида — Жаноб Улуғ Новгород.

Паркент шаҳри, «БАҲОР» кинотеатрида — Қарши зарба;

Янгибозор посёлкаси, «ОКТЯБРЬ 50 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрида — Барбод бўлиш ҳуқуқи берилмаган;

Нариманов шаҳри, «ОКТЯБРЬ 60 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрида — Айрилишдан энг аввал;

Оҳангарон шаҳри, «ВОСХОД» кинотеатрида — Генерал Шубников корпуси;

Чирчиқ шаҳри, НАВОИЙ НОМЛИ кинотеатрда — Бозор майдонидаги арғамчиқ;

Қибрай посёлкаси, «СОЮЗ» кинотеатрида — Москва учун жанг.

Янгийўл шаҳри, «ПОБЕДА» кинотеатрида — Бозор майдонидаги арғамчи: «ЯНГИЙЎЛ» кинотеатрида — Осмон дарвозаси.

Ғазалкент шаҳри, «БЎСТОН» кинотеатрида — Муҳитга қараб ҳаракат қил; «ҒАЗАЛКЕНТ» маданият уйи — Одесса жасорати.

Чиноз шаҳри, «ВАТАН» кинотеатрида — Юрак амри билан; «ОЛМАЗОР» кинотеатрида — Сенинг азобингни ўзимга оламан.

ХРОНИКАЛ-ҲУЖЖАТЛИ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР:

Чирчиқ шаҳри, НАВОИЙ НОМЛИ кинотеатрда —Улар бирга жанг қилган ерда; Ана шу шаҳарда.

Янгийўл шаҳри, «ПОБЕДА» кинотеатрида — Тўққизинчи застава; Ва буни унутиб бўлмас.

Тўйтепа шаҳри, «ВЛКСМ 40 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрида — Солдат Берлиндан қайтди; Яккама-якка.

Бекобод шаҳри, «ЎЗБЕКИСТОН» кинотеатрида — Ўлмас жасорат; Ўт очиш линияси ортида.

Қибрай посёлкаси, «СОЮЗ» кинотеатрида — Мен, Брест қалъаси солдатиман; Солдат қизлар.

Олмалиқ шаҳри, «ОЛМАЛИҚ» кинотеатрида — Орденларингизни тақинг, бувижон; Оғриқ.

Ангрен шаҳри, «ДРУЖБА» кинотеатрида — Ғалаба байрами кунидаги хотира; Ягона сафда.

Нариманов шаҳри, «БОКУ» кинотеатрида — Болалар уруш-уруш ўйнашарди; Командир.

Оҳангарон шаҳри, «ВОСХОД» кинотеатрида — Хотиранинг гулдуросли ўтмиши; Ўн саккиз кун ва тун.

ГОСКОМТРУД УзССР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МЕҲНАТ БЎЛИМИ

ЧИТА ОБЛАСТИ қишлоқ хўжалигида ишлаш учун бориш хоҳишини билдирган оилаларни танлаб олади ва уларни кўчириб ўтказиш учун ҳужжатларни расмийлаштиради.

Жўнаш вақти 1987 йил 20 майга мўлжалланган.

ИВАНОВО ОБЛАСТИГА — 12 майда жўналади.

Кўчиб борувчи оилаларга кўчиб борилган заҳоти алоҳида турар-жой ёки квартира, томорқа участкаси (ҳовли қурилмалари билан) берилади.

Кўчиб борганларнинг оилалари 8 йил мобайнида қишлоқ хўжалик солиғлари тўлашдан ва кўчиб борилгач, икки йил мобайнида квартира ҳақи тўлашдан озод этиладилар.

Қурилиш ихтисосига эга бўлган ёлғиз эркаклар ва аёллар ҳамда бошқа касб кишилари РСФСРда жойлашган корхона ва қурилишларга ишга таклиф қилинадилар.

«КАМГЭСЭНЕРГОСТРОЙ» ишлаб чиқариш бирлашмасига (Брежнев шаҳри).

«КОМСОМОЛЬСКИЙ ТЭЦ» қурилиш бошқармасига (Комсомольск-Амур шаҳри).

«ТОМСКТРАНССТРОЙ» трестига (Томск шаҳри).

«САРАТОВТРАНССТРОЙ» трестига (Саратов шаҳри).

«ДАЛЬМОРГИДРОСТРОЙ» трестига (Тихоокеанский станцияси).

«ЧЕРЕПОВЕЦГРАЖДАНСТРОЙ» қурилиш трестига (Череповец шаҳрида).

«НОВОЕНИСЕЙСКИЙ ЛДК»га (Лесосибирск шаҳри).

«ТОМЛЕСПРОМ» ишлаб чиқариш бирлашмасига (Томск шаҳри).

Ташкилий равишда жўнаб кетаётган ишчиларга суткалик ҳақ иш жойига етиб бориш ва қайтиш, йўл харажатлари, қайтиб олмаслик шарти билан ёрдам пули тўланади.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин: ШАҲАРЛАРДА — Ангрен, Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ ва Янгийўлда —Аҳолини ишга жойлаштириш бюросига, РАЙОН МАРКАЗЛАРИДА — район ижроия комитетлари қошидаги меҳнат бўйича район, шаҳар вакилларига, ТОШКЕНТ ШАҲРИДА — меҳнат бўлимига — Привокзальний кўчаси, 30-уй (1, 2, 5, 8. 9, 10, 24, 26-трамвайларнинг «Будённий кўчаси» бекати, 2, 16, 22, 60, 80-автобусларнинг «Вокзал» бекати). Телефон: 55-74-77.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/V да Ойна, 7/V да Парвона.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Ииртқичлар орасида» аттракционининг хайрлашув гастроллари (6, 7/V да 19.30 да).

Ўзбекистон ССР «Госкомводстрой»нинг областлараро автотрести 5-АТП директори А. Х. УМАРОВга отаси **Ҳамидулла УМАРОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент қишлоқ хўжалик техникуми маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари техникумнинг кекса ўқитувчиси **Ҳамидулла ФАТХУЛЛАЕВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«Ташкентская правда»)
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент Ленинград кўчаси, 32

Р. 10746 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс: 64684. В. 1586. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12